

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena instytucjonalna)

na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej w dniach 28-30 listopada 2013 r.

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Jolanta Żyśko, ekspert PKA

członkowie:

dr hab. Beata Pluta, ekspert PKA,

dr Dorota Gazurek, członek PKA,

prof. dr hab. Stanisław Kondracki, członek PKA, ekspert, ekspert ds. jakości,

Ing. Halina Kotiková, Ph.D– ekspert zagraniczny PKA;

mgr Marcin Wojtkowiak, ekspert PKA, przedstawiciel pracodawców,

mgr Jakub Kozieł, ekspert ds. formalno – prawnych PKA

Adam Subotkowski, ekspert studencki PKA, przedstawiciel PSRP

Informacja o wizytacji i jej przebiegu

Krótką informacja o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy dokonywała oceny instytucjonalnej w wizytowanej podstawowej jednostce organizacyjnej Uczelni. Wizytacja została przeprowadzona z w związku z upłynięciem okresu na jaki została wydana ocena na kierunku „turystyka i rekreacja” przy jednoczesnym spełnianiu przez jednostkę warunków wynikających z art. 48a ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. w sprawie warunków oceny programowej i oceny instytucjonalnej (Dz. U. Nr 207, poz. 1232).

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny oraz przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni oraz Wydziału, reprezentantami interesariuszy zewnętrznych, pracownikami i studentami ocenianego kierunku.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

1. Strategia określona przez jednostkę

Wizja Politechniki Opolskiej jest określona jako „tworzenie proinnowacyjnego centrum edukacji, nauki i transferu wiedzy, służącego zrównoważonemu rozwojowi regionu i kraju.”

„Misją Uczelni jest użyteczny dla gospodarki transfer wiedzy, realizowany poprzez kształcenie oraz badania naukowe, w obszarze specjalizacji rozwoju regionu.”

Strategia rozwoju jednostki jest zbieżna z misją i strategią uczelni oraz uwzględnia politykę zapewniania wysokiej jakości kształcenia. Strategia WWFiF została przyjęta Uchwałą Nr 28/2013 z dnia 24 kwietnia 2013 r., a następnie dostosowana (na mocy Uchwały Rady Wydziału z dnia 23 października 2013 roku) do zapisów znowelizowanej Strategii Politechniki Opolskiej.

Strategia akredytowanej jednostki jest zgodna z kierunkami rozwoju i celami strategicznymi zawartymi w Strategii Uczelni, co na poziomie Wydziału znalazło odzwierciedlenie m.in. poprzez zapis wskazujący na „kształcenie specjalistów oraz prowadzenie badań naukowych z zakresu wychowania fizycznego, fizjoterapii oraz turystyki i rekreacji oraz poprzez współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym”. Ponadto o zbieżności celów strategicznych określonych w strategii uczelni oraz sformułowanych dla akredytowanej jednostki świadczą także inne zapisy. Np. sformułowany w strategii uczelni cel: „dostosowywanie do potrzeb zmieniającego się rynku i uatrakcyjnianie oferty kształcenia, przygotowującej do pracy i rozwoju w regionie opartym na wiedzy” znajduje swoje odzwierciedlenie i uszczegółowienie w następującym celu zawartym w strategii wydziału, który wskazuje na „kształcenie specjalistów z zakresu wychowania fizycznego, fizjoterapii oraz turystyki i rekreacji zgodnie z koncepcjami dostosowanymi do zmieniającego się zapotrzebowania rynku pracy”. Z innych celów strategicznych sformułowanych w Strategii Politechniki Opolskiej, które znalazły swoje odzwierciedlenie w strategii wydziału należy także wspomnieć o „współdziałaniu z krajowymi oraz międzynarodowymi uczelniami, przedstawicielami praktyki gospodarczej i instytucjami otoczenia biznesu na poziomie naukowym, dydaktycznym oraz badawczym” (strategia uczelni) oraz „wzbogaceniu i wzmocnieniu współpracy z krajowymi, międzynarodowymi uczelniami, przedstawicielami praktyki gospodarczej i instytucjami otoczenia biznesu” (strategia wydziału).

Koncepcja kształcenia w Jednostce obejmuje studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „Turystyka i Rekreacja”, „Fizjoterapia” oraz „Wychowanie Fizyczne” (studia stacjonarne i niestacjonarne). Wydział nie prowadzi studiów III stopnia natomiast prowadzi studia podyplomowe, w ramach których realizuje na dzień dzisiejszy jedną z 4 przygotowanych przez Jednostkę ofert.

W opinii Zespołu Oceniającego koncepcja kształcenia przyjęta na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii jest zbieżna z koncepcjami kształcenia realizowanymi na innych uczelniach wychowania fizycznego oraz uczelniach medycznych. Koncepcję kształcenia odzwierciedlają między innymi opracowane dla studiów I i II stopnia oraz studiów podyplomowych plany i programy studiów zgodne z KRK a także prowadzona w Jednostce działalność naukowo-badawcza..

Koncepcja kształcenia, jak i działalność naukowo-badawcza są spójne ze celami strategicznymi przyjętymi przez Wydział. W strategii rozwoju Jednostki podnosi się przede wszystkim cele związane z kształceniem specjalistów z zakresu wychowania fizycznego, fizjoterapii oraz turystyki i rekreacji zgodnie z koncepcjami dostosowanymi do zmieniającego się zapotrzebowania rynku pracy, systematycznym podnoszeniem kwalifikacji kadry naukowo-dydaktycznej i administracji, prowadzeniem badań i prac naukowych o wysokim potencjale wdrożeniowym, uzyskaniem praw do nadawania stopnia doktora nauk o kulturze fizycznej i stworzeniem nowoczesnego i konkurencyjnego ośrodka naukowo-badawczego, wzbogaceniem i wzmocnieniem współpracy z krajowymi, międzynarodowymi uczelniami, przedstawicielami praktyki gospodarczej i instytucjami otoczenia biznesu oraz rozwojem zaplecza dydaktycznego i naukowo-badawczego w oparciu o stabilną sytuację finansową.

Wydział jest jednym z sześciu wydziałów Politechniki Opolskiej. Powstał z przekształcenia Międzywydziałowego Instytutu Wychowania Fizycznego i Rehabilitacji na podstawie zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 sierpnia 1998 r.

Obecnie jako jedyny podmiot w województwie opolskim kształci specjalistów na studiach I i II stopnia na kierunkach fizjoterapia, turystyka i rekreacja oraz wychowania fizyczne. Jednostka właściwie i dojrzałe identyfikuje swoją rolę i pozycję na rynku edukacyjnym, głównie jako lidera na lokalnym rynku kształcenia w wybranych kierunkach.

Interesariusze zewnętrzni nie uczestniczyli w sposób bezpośredni w formułowaniu strategii wydziału. Mając na uwadze dość liczne i różnorodne kontakty wydziału z otoczeniem społeczno – gospodarczym oraz aktywną i często wieloletnią (choć w większości przypadków niesformalizowaną) współpracę, wpływ interesariuszy zewnętrznych na treść dokumentu miał pośredni charakter. Należy także podkreślić zgodność zapisów dokumentu z zapisami innych dokumentów strategicznych (jak np. Strategia Rozwoju Województwa), które powstały przy udziale przedstawicieli otoczenia społeczno – gospodarczego, a także uwzględniają potrzeby i trendy rozwojowe regionalnej gospodarki, rynku pracy i edukacji.

Należy także podkreślić, że treść strategii nawiązuje bezpośrednio zarówno do budowania wysokiej kultury jakości kształcenia, jak też uwzględnienia w tym procesie potrzeby rynku pracy i otoczenia społeczno – gospodarczego. Ponadto jest zgodna z kierunkami rozwoju i celami strategicznymi zawartymi w strategii uczelni, a cele w niej określone wskazują na potrzebę współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie jej realizacji. W procesie tworzenia Strategii brali też udział interesariusze wewnętrzni udział pracownicy naukowo-dydaktyczni uczelni.

Tabela nr 1 Liczba osób kształcących się w Uczelni i ocenianej jednostce

Forma kształcenia	Liczba studentów				Liczba uczestników studiów doktoranckich		Liczba słuchaczy studiów podyplomowych	
	Uczelni		jednostki		uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
	I.	II.	I.	II				
studia stacjonarne	4945	760	877	682	134	0		
Studia niestacjonarne	1228	548	106	364	-	-	134	13
RAZEM:	6173	1308	983	1046	134	0	134	13

Załącznik nr 3 Informacja o kierunkach studiów prowadzonych w jednostce oraz wynikach dotychczasowych ocen jakości kształcenia

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Strategia rozwoju jednostki jest zbieżna z misją i strategią uczelni oraz uwzględnia politykę zapewniania wysokiej jakości kształcenia w stopniu pełnym.

2) Jednostka kształci studentów na studiach I i II stopnia oraz na studiach podyplomowych. Koncepcja kształcenia obejmuje wszystkie prowadzone rodzaje studiów i jest spójna z celami strategicznymi Jednostki.

3) Jednostka właściwie i dojrzałe identyfikuje swoją rolę i pozycję na rynku edukacyjnym, głównie jako lidera na lokalnym rynku kształcenia w wybranych kierunkach.

4) Interesariusze zewnętrzni nie uczestniczyli w sposób bezpośredni, a jedynie pośredni w formułowaniu strategii wydziału. Należy jednak podkreślić aktywną i różnorodną współpracę akredytowanej jednostki z otoczeniem społeczno – gospodarczym, która znalazła także swoje odzwierciedlenie w zapisach strategii. Elementy te pozwalają na ocenę „w pełni” w przedmiotowym kryterium.

2. Skuteczność stosowanego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

W Politechnice Opolskiej wdrażanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia rozpoczęto w 2009 roku. System zapewniania jakości kształcenia w Politechnice Opolskiej wprowadzono Zarządzeniem nr 73/2009 Rektora Politechniki Opolskiej z dnia 20 listopada 2009 r. System ten integrował i formalizował obszary związane z jakością kształcenia, m.in. procedury oceny pracowników w procesie ankietyzacji studentów oraz ocenę nauczyciela akademickiego poprzez program hospitacji.

W 2012 roku w związku z reformą systemu szkolnictwa wyższego w Polsce, Zarządzeniem JM Rektora Politechniki Opolskiej nr 16/2012 z dnia 24 kwietnia 2012 r. wdrożono nowy System zapewnienia jakości kształcenia w Politechnice Opolskiej. Cele i strukturę Systemu zapewnienia jakości kształcenia określono w załączniku do Zarządzenia nr 59/2013 Rektora Politechniki Opolskiej z dnia 3 września 2013 r. Dokument ten przedstawia strukturę organizacyjną wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, założenia i obszary jego działania, w tym cele wdrażania oraz osoby i struktury kolegialne odpowiedzialne za poszczególne zadania.

Wśród celów wdrażania Systemu wymienia się: podnoszenie poziomu wykształcenia absolwentów, budowanie kultury jakości w środowisku akademickim, zapewnienie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, określonych w programach kształcenia zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, zapewnienie spójności kształcenia oraz badań naukowych, zapewnienie udziału interesariuszy wewnętrznych oraz otoczenia społeczno-gospodarczego w ocenie i doskonaleniu jakości kształcenia, popularyzowanie informacji o działaniach podejmowanych w zakresie doskonalenia jakości kształcenia i podnoszenie atrakcyjności oraz konkurencyjności Politechniki Opolskiej w polskim i europejskim obszarze kształcenia.

Założenia Systemu zapewnienia jakości kształcenia w Politechnice Opolskiej są dobre. Winien on bowiem obejmować działaniem całą społeczność akademicką tj.: nauczycieli, doktorantów i studentów na wszystkich poziomach i stopniach studiów, a także uczestników studiów podyplomowych i administrację Uczelni. System powinien też obejmować infrastrukturę wpływającą na proces kształcenia oraz związki Uczelni z otoczeniem. Założono również, że działania Systemu zapewnienia jakości kształcenia w Politechnice Opolskiej mają mieć charakter ciągły i wymagający od całej społeczności akademickiej dużego zaangażowania w realizację jego zadań.

Strukturę Systemu zapewnienia jakości kształcenia w Politechnice Opolskiej zbudowano z organów jednoosobowych i ciał kolegialnych. Na poziomie Uczelni Tworzą ją: Prorektor ds. jakości kształcenia, Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia, Uczelniana Rada ds. jakości kształcenia, Komisja Programowa ds. studiów doktoranckich i Rada ds. jakości kształcenia Studium Języków Obcych. Rolę pomocniczą pełnią: senacka Komisja ds. dydaktycznych i studenckich, senacka Komisja ds. nauki, kadry naukowej, godności

akademickich i etyki, Dział Kształcenia, Akademickie Biuro Karier, Konwent Politechniki Opolskiej oraz zespoły lub komisje wskazane przez Prorektora ds. jakości kształcenia.

Na poziomie wydziałów strukturę Systemu tworzą: Prodziekani ds. jakości kształcenia, Pełnomocnicy Dziekanów ds. jakości kształcenia, Wydziałowe Rady ds. jakości kształcenia oraz Wydziałowe Komisje ds. programów kształcenia.

Zespół wizytujący stwierdził, że na Uczelni powołano Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia, natomiast na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii zgodnie z założeniami Systemu powołano Pełnomocnika Dziekana ds. Jakości Kształcenia (30 stycznia 2013 roku.) oraz Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia (na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 23 października 2013 roku).

W Zarządzeniu Rektora wprowadzającym System zapewnienia jakości kształcenia w Politechnice Opolskiej określono zadania Pełnomocnika Dziekana ds. Jakości Kształcenia oraz Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, a także Uczelnianej i Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia. Wskazano również konieczność współpracy Wydziałowych Rad ds. Jakości Kształcenia z Wydziałowymi Komisjami ds. Programów Kształcenia w zakresie oceny programów studiów.

Podstawę wydziałowej struktury Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia stanowi Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia, która na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii została powołana. Jej działania uzupełnia Wydziałowa Komisja ds. programów kształcenia. Spotkania Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia są protokołowane, ale nie uczestniczą w nich przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, którzy formalnie zostali powołani do tej Rady dopiero w październiku 2013 roku.

W zakresie formalnym struktura podejmowania decyzji w zarządzaniu jakością zapewnia udział interesariuszy zewnętrznych w podejmowaniu decyzji dotyczących jakości kształcenia. Realny wpływ interesariuszy zewnętrznych jest jednak mniejszy niż wskazywałyby na to zapisy formalne, ponieważ aktywność przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w akredytowanej jednostce wydaje się mieć obecnie jedynie nominalny charakter. Należy jednak podkreślić szeroką, różnorodną i wieloletnią współpracę wydziału z otoczeniem, która bazuje także na wielu dobrych, choć często niesformalizowanych praktykach, stwarzających pewne możliwości wpływu pracodawców na decyzje dotyczące jakości kształcenia.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego Wydziału przybyli na spotkanie z zespołem wizytującym nie potwierdzili swojego udziału w wydziałowych strukturach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, choć niektórzy z nich zostali formalnie powołani w ich skład uchwałą Rady Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii z dnia 23 października 2013 r., i wyrazili pisemną gotowość do uczestnictwa w pracach tych struktur.

W dokumentacji Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia brakuje protokołów ze spotkań wydziałowych struktur Systemu, które potwierdzałyby udział interesariuszy zewnętrznych w ich posiedzeniach, ponieważ działania te są dopiero w początkowej fazie organizacji. Spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego poświęcone programom studiów i oferty dydaktycznej odbywają się okazjonalnie także na poziomie niektórych instytutów. Większość rozmów i spotkań poświęconych opiniowaniu programów studiów ma jednak charakter nieformalny. Władze Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii starają się pozyskiwać pisemne opinie przedstawicieli otoczenia zewnętrznego o programach studiów i zakładanych efektach kształcenia. O takie opinie zwracano się bezpośrednio do konkretnych podmiotów.

Struktura Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii uwzględnia przedstawicieli studentów. Studenci mają

możliwość wpływania na istotne decyzje w obszarze zarządzania jakością kształcenia, poprzez uczestnictwo w strukturach decyzyjnych Systemu takich jak Rada ds. Jakości Kształcenia i Komisja ds. Programów Studiów. Wydział przedstawił dokumentację potwierdzającą konstruktywny udział studentów w tworzeniu, opiniowaniu i doskonaleniu programów kształcenia i planów studiów. Aktywność studentów w Radzie ds. Jakości Kształcenia (podobnie jak w przypadku pozostałych członków Rady) ograniczyła się jednak jak na razie do udziału we wstępnym spotkaniu roboczym, co wynika z krótkiego okresu funkcjonowania Rady ds. Jakości Kształcenia. Studenci poinformowali, że nie mają wiedzy na temat wcześniejszej działalności studentów w podobnych organach. Informacji takich nie potrafiły przekazać również władze Uczelni i Wydziału, stąd trudno jest oceniać faktyczny udział i zaangażowanie studentów w organach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Obecnie udokumentowaną formą aktywności studenckiej w tym zakresie jest ich udział w konsultowaniu programów i planów studiów w ramach Komisji ds. Programów Studiów oraz opiniowanie regulaminów i świadczeń materialnych w ramach prac właściwych komisji.

Studenci pozytywnie oceniają skuteczność działań podejmowanych przez Uczelnię w zakresie zapewniania jakości kształcenia, pomimo braku czytelnej dla nich procedury analizowania i rozwiązywania problemów. Są oni w stanie wskazać wiele działań naprawczych i konkretnych sytuacji, w których Uczelnia zareagowała na zasygnalizowane przez studentów nieprawidłowości. Wydział nie informuje studentów właściwie o efektach podejmowanych działań naprawczych, co wynika z braku wdrożonej procedury. Informacje często docierają jednak do studentów w sposób niesformalizowany.

Należy także zauważyć, że Uczelnia od wielu lat prowadziła monitoring jakości kształcenia wykorzystując wypracowane w ramach tzw. dobrych praktyk wzorce. Działania te obejmowały min. procedury dotyczące oceny pracowników przez studentów w procesie ankietyzacji, ocenę nauczycieli poprzez hospitacje, ankietyzację absolwentów oraz pracodawców. Na szczególną uwagę zasługują wyniki badań dotyczących oceny efektów kształcenia na jednym z kierunków, które zostały opublikowane w formie książkowej w 2007 roku. Badania te są prowadzone systematycznie przez jednego z pracowników i dostępne dla społeczności akademickiej, co potwierdza dbałość Jednostki o jakość kształcenia w szerszym horyzoncie czasowym.

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej nie jest jeszcze systemem w pełni kompleksowym. Został on uchwalony na miesiąc przed wizytacją zespołu PKA i jest to system w początkowej fazie wdrażania.

Wdrażany System zawiera wiele pożądaných i dobrze zaprojektowanych elementów. Należą do nich ankietyzacja studentów jako narzędzie monitorowania jakości kadry dydaktycznej i jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych. Kompleksowy charakter ma system hospitacji zajęć, powszechnie stosowany na Wydziale. Dobrze zaprojektowane są procedury monitorowania i okresowych przeglądów programów kształcenia oraz zasad oceniania studentów. Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej ma rozbudowany i funkcjonujący system oceny jakości kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia. Dla większości tych obszarów nie ma natomiast jasno opisanych procedur podejmowania działań naprawczych.

System pomija ważne czynniki mające wpływ na jakość kształcenia takie jak: ocena poziomu naukowego jednostki, badanie infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów. Uczelnia nie analizuje poziomu zadowolenia studentów z odbytych praktyk czy sugestii co do ich zorganizowania, nie przeprowadza się też badań opinii

studentów na temat organizacji planu zajęć. Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia nie ma jednolitego mechanizmu gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji w zapewnieniu jakości kształcenia. Brakuje też formalnych rozwiązań w zakresie monitorowania i zapobiegania sytuacjom patologicznym.

Każdy z prowadzonych na Wydziale kierunków kształcenia ma założone kierunkowe efekty kształcenia spójne z sylwetką absolwenta. Osiągnięcie efektów kierunkowych przez studenta możliwe jest poprzez realizację modułów kształcenia posiadających przypisane efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii został uchwalony Uchwałą nr 38 Rady Wydziału z dnia 23.10.2013r. Uwzględniając datę uchwalenia Systemu oczywiste jest, że do czasu wizytacji zespołu PKA nie mógł on być jeszcze w pełni wdrożony. Należy jednak zauważyć, że Uczelnia od wielu lat prowadzi monitoring jakości kształcenia wykorzystując procedury wypracowane w ramach tzw. dobrych praktyk. Na szczególną uwagę zasługują wyniki badań dotyczące oceny efektów kształcenia na jednym z kierunków Jednostki, które zostały opublikowane w 2007 roku. Badania te są prowadzone systematycznie a wyniki są dostępne dla społeczności akademickiej, co potwierdza dbałość Jednostki o jakość kształcenia w czasie poprzedzającym wprowadzenie WSZKJ.

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia zgodnie z zarządzeniem Rektora funkcję „monitorowania programów kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia na studiach I i II stopnia” przypisuje Wydziałowej Komisji ds. programów kształcenia. Komisja ta nie przedstawiła zespołowi wizytującemu wyników oceny stopnia realizacji efektów kształcenia, zdefiniowanych dla prowadzonych przez Wydział kierunków studiów. Procedury służące do oceny stopnia realizacji efektów kształcenia zostały opisane w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej. Niektóre informacje są też podawane w regulaminie studiów i w kartach przedmiotów, w których opisano warunki zaliczenia poszczególnych przedmiotów. Informacje dotyczące sposobu osiągania oraz sposobów weryfikacji określonych efektów przedmiotowych są przekazywane także na pierwszych zajęciach przez nauczycieli akademickich. Informacje te są dostępne na stronie internetowej.

Ocena etapowych efektów kształcenia jest dokonywana po zakończeniu roku akademickiego, a podstawą oceny są wyniki zaliczeń i egzaminów. Działania dotyczące oceny efektów kształcenia opisuje procedura P8 - Ocena i monitorowanie programów i zakładanych efektów kształcenia. Procedura ta choć jej założenia są słuszne nie została jeszcze zastosowana w praktyce i jej efektywność będzie można ocenić dopiero w przyszłości. Aktualnie procedura ta jest wdrażana. Stan wdrożenia procedury umożliwia zbieranie informacji (przeprowadzono ankietę), i gromadzenie dokumentacji potrzebnej do analiz. Na czas wizytacji nie wykonano jeszcze analizy zebranych danych i nie przedstawiono jej wyników. Ocena stopnia realizacji efektów kształcenia będzie możliwa dopiero po pełnym wdrożeniu procedury, a pełną ocenę stopnia realizacji efektów kształcenia Wydział będzie mógł zapewne przedstawić dopiero po zakończeniu pełnego cyklu kształcenia. Na chwilę obecną można stwierdzić, że System ma zarysowane procedury i narzędzia służące do gromadzenia danych nie ma natomiast wypracowanych konkretnych metod analizy stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia.

Na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej praktyki są dokumentowane w postaci sprawozdania i dzienników praktyk oraz oceny praktyki. Zawierane są formalne porozumienia z podmiotami, w których realizowane są praktyki. W przypadku praktyk trenerskich i praktyk na kierunku fizjoterapia określone zostały także choć

szcątkowo efekty kształcenia. Efekty kształcenia dla praktyk zawodowych określono w pewnym, ale niepełnym zakresie dla turystyki i rekreacji, brak jednak jasno określonych kryteriów ich weryfikacji. Sformułowane zostały ogólne programy oraz regulaminy praktyk. Zaliczenia praktyk, w oparciu o opinię i ocenę opiekuna praktyki, dokonuje powołany przez Dziekana pełnomocnik ds. praktyk.

Studenci znają terminologię Krajowych Ram Kwalifikacji i przedstawione im przykładowo efekty kształcenia uznali za osiągnięte w procesie kształcenia. Studenci uważają, że system zapewniania jakości sprawdza osiąganie etapowych i końcowych efektów kształcenia w sposób zgodny z Regulaminem Studiów. Sylwetka absolwenta spotkała się jednak z częściową krytyką studentów, którzy uważają, że są przeszacowane w zakresie umiejętności. Studenci jednogłośnie stwierdzili, że przykładowo po I stopniu studiów na kierunku Turystyka i Rekreacja nie mają umiejętności potrzebnych do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Studenci nie mieli wiedzy na temat możliwości wpływu na definiowanie i doskonalenie efektów kształcenia, w tym sylwetki absolwenta. Studenci Wydziału wysoko oceniają stopień osiągania założonych efektów przedmiotowych zwracając uwagę na drobne problemy w osiągnięciu efektów kształcenia z kategorii umiejętności. Przedstawiciele wszystkich kierunków studiów zwrócili uwagę na zbyt małą ilość efektów związanych z umiejętnościami praktycznymi co może ich zdaniem znaleźć odbicie w ostatecznych kompetencjach absolwenta. Zwrócili także uwagę na to, iż nauczyciele akademicy reagują pozytywnie na uwagi w tym zakresie, są kompetentni i dobrze przygotowani do realizacji programów kształcenia, dobrze przekazują wiedzę.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia Politechniki Opolskiej zawiera zapisy stwarzające podstawy do udziału pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu i ocenie efektów kształcenia. Zgodnie z pkt. 5.2.1 Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Opolskiej, określanie oraz ocena efektów kształcenia powinny być dokonywane we współpracy z przedstawicielami rynku pracy. Uczelnia powinna także pozyskiwać opinie otoczenia zewnętrznego na temat programów studiów. Udział pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu efektów kształcenia jest jednak mniejszy niż wskazywałyby na to zapisy formalne, mówiące m.in. o ich bezpośrednim udziale w gremiach stanowiących trzon wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na Wydziale np. w wydziałowej Radzie ds. Jakości Kształcenia oraz w wydziałowej Komisji ds. Programów Kształcenia. Należy jednak podkreślić szeroką, różnorodną i wieloletnią współpracę Wydziału oraz jego instytutów z otoczeniem społeczno-gospodarczym, która może stanowić dobry punkt wyjścia do ściślejszego i pełniejszego zaangażowania interesariuszy zewnętrznych w proces określania i oceny efektów kształcenia. Na obecnym etapie wdrażania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia udział ten ma dość ograniczony charakter i bazuje na działaniach nieformalnych w poszczególnych instytutach, cechujących się różnym stopniem intensywności.

Zaangażowanie pracodawców w określanie i ocenę efektów kształcenia możliwe jest dzięki studenckim praktykom zawodowym. Na tej płaszczyźnie możliwy jest wpływ interesariuszy zewnętrznych na proces określania efektów kształcenia oraz ocena stopnia ich osiągania. Informacje na temat praktyk studenckich pozyskiwane są od opiekunów praktyk w instytucjach i zakładach praktyk, ale odbywa się to głównie w sposób nieformalny. Odbywają się także konferencje metodyczne, które pozwalają na wymianę wiedzy i doświadczeń, co w szczególności dotyczy praktyk pedagogicznych.

Działania formalizujące proces pozyskiwania opinii od interesariuszy zewnętrznych na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej zostały wdrożone stosunkowo niedawno, jednak ich konsekwentna realizacja może przynieść efekty. Mimo wskazanych mankamentów i początkowego zaledwie etapu wdrażania Wewnętrznego

Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia można zauważyć, że Wydział rozwija kontakty z interesariuszami zewnętrznymi i podejmuje działania związane z ich formalnym włączeniem w wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia.

Monitorowanie losów absolwentów w celu oceny efektów kształcenia na rynku pracy stało się wymogiem ustawowym. Znowelizowana Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym, obowiązująca od 1 października 2011 roku wprowadza obowiązek monitorowania karier zawodowych absolwentów przez uczelnie wyższe. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii nie przewiduje procedur monitorowania losów absolwentów Wydziału. W Politechnice Opolskiej jednostką wyznaczoną do monitorowania i oceny efektów kształcenia na rynku pracy jest Akademickie Biuro Karier. Zespołowi wizytującemu przedstawiono wyniki badań prowadzonych przez Akademickie Biuro Karier. Pierwsze badanie losów absolwentów Biuro Karier przeprowadziło jeszcze przed wejściem w życie nowelizacji Ustawy. W badaniu zastosowano techniki oparte na ankiecie elektronicznej. Z informacji Biura Karier wynika, że na etapie badania pilotażowego osiągnięto 40% poziom zwrotu ankiet w skali Uczelni, a w przypadku absolwentów Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii 30% zwrotu ankiet. Jest to relatywnie wysoki poziom dla tego typu badań. Procedura badań określa harmonogram badań, według którego Biuro Karier przesyła respondentom ankiety do wypełnienia.

Mankamentem dotychczas stosowanej procedury jest brak analizy zebranych danych i jej aplikacji. Biuro Karier przygotowuje bowiem jedynie surowe wyniki badań losów absolwentów w postaci raportów, które udostępnia Wydziałom, aby same wypracowały wnioski. Wyniki badania przekazane na Wydział stanowią raport zawierający rezultaty badań z podziałem na poszczególne kierunki studiów. Niestety Biuro Karier nie otrzymuje sygnału zwrotnego z Wydziałów, na temat wykorzystania wyników badania i działań podjętych na ich podstawie. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii zadanie analizy ankiet absolwentkich i ankiet pracodawców pod kątem dopasowania programów kształcenia do zmieniających się potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego przypisuje Wydziałowej Komisji ds. programów kształcenia. W czasie wizytacji Wydział poinformował, że dane pozyskane w wyniku ankiet posłużyły i w dalszym ciągu służyć będą wprowadzaniu do programu kształcenia treści pozwalających zdobyć poszukiwaną na rynku pracy wiedzę i umiejętności.

Oprócz ankietowych badań absolwentów, prowadzonych przez Akademickie Biuro Karier źródłem wiedzy w zakresie zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy są nieformalne kontakty z absolwentami studiów I-go i II-go stopnia oraz bezpośrednie kontakty z interesariuszami zewnętrznymi, współpracującymi z Wydziałem.

Na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia na studiach I i II stopnia przypisano do zadań Wydziałowej Komisji ds. programów kształcenia. Jednym z zadań tej Komisji jest „monitorowanie programów kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia, zgodnych z KRK na studiach I i II stopnia”. Z Wydziałową Komisją ds. programów kształcenia w zakresie monitorowania programów kształcenia i uzyskiwania przez studentów i absolwentów zakładanych efektów kształcenia powinna współpracować Wydziałowa Rada ds. jakości kształcenia, której zadaniem jest weryfikacja programów kształcenia przygotowanych przez Wydziałową Komisję ds. programów kształcenia przed ich uchwaleniem przez Radę Wydziału. Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia zawiera procedurę P8 – „Ocena i monitorowanie programów i zakładanych efektów kształcenia”, która zakłada przekazanie przez nauczyciela prowadzącego przedmiot w

terminie 14 dni od zakończenia semestru Kierownikowi Katedry pisemnego raportu zawierającego wnioski dotyczące stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Kierownik Katedry nie rzadziej niż raz w roku dokonuje okresowego przeglądu programów kształcenia i jeżeli istnieje taka potrzeba może wnioskować do Wydziałowej Komisji ds. programów kształcenia o zmianę w programach studiów. Kierownik studiów podyplomowych współpracuje z Kierownikiem Katedry oraz z Wydziałową Komisją ds. programów kształcenia w tym zakresie nadzoruje w sposób ciągły doskonalenie programów kształcenia.

Można zatem powiedzieć, że Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii ma struktury odpowiedzialne za monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia, którym przypisano zadania w tym zakresie. Struktura kompetencji na poszczególnych etapach wydaje się prawidłowa. Brakuje jednak udokumentowanego przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi elementami Systemu, brak jest także opisu sposobu ich interpretacji i weryfikacji oraz dokumentacji podjętych działań naprawczych. System wskazuje precyzyjnie kto odpowiada za realizację określonych zadań ale nie wskazuje narzędzi i procedur postępowania.

W odniesieniu do opracowywania i modyfikacji programów praktyk Wydział poinformował, że odbywają się spotkania pracowników instytutów i opiekunów praktyk, które stanowią formę dobrej (choć niesformalizowanej) praktyki. Programy praktyk nie są jednak opisane w języku efektów kształcenia, a jedynie w oparciu o szczątkowe kryteria oceny. Wskazane jest opracowanie kart przedmiotu dla praktyk, które będą uwzględniać efekty kształcenia. Sugerowane jest także pełniejsze i bardziej sformalizowane włączenie pracodawców w proces określania efektów kształcenia dla praktyk.

Wydział udokumentował udział studentów w tworzeniu, opiniowaniu i doskonaleniu programów kształcenia i planów studiów. Studenci przedstawili swój wkład, podając przykłady zmian, jakie udało im się wprowadzić zarówno w zakresie zakładanych efektów kształcenia, jak i programów studiów. Studenci wskazali, że w wyniku tych zmian udało się między innymi zwiększyć liczbę zajęć praktycznych, zmniejszyć liczebność grup oraz rozszerzyć ofertę zajęć z zakresu rekreacji i ćwiczeń terenowych.

Wydział co kilka lat prowadzi wśród studentów anonimową ankietę, w której studenci mogą się wypowiedzieć na temat programu studiów. Przedstawiciele studentów zasiadający w Wydziałowej Komisji ds. programów kształcenia mają możliwość zgłaszania na bieżąco swoich uwag, które zdaniem studentów władze Wydziału w miarę możliwości uwzględniają. Zdaniem studentów monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia mają charakter kompleksowy i obejmują wszystkie stopnie i rodzaje studiów.

Z informacji przedstawionych w Raporcie samooceny wynika, że za weryfikację założonych efektów odpowiada wykładający przedmiot. Weryfikacja powinna być prowadzona zgodnie metodami z zawartymi w kartach opisu przedmiotu, takimi jak: egzamin pisemny, egzamin umiejętności praktycznych, sprawozdanie, opracowanie raportu, praktyczna lub ustna prezentacja wiedzy i umiejętności, pisemne kolokwium cząstkowe lub końcowe, obserwacja postawy i zachowania studenta, dyskusja. Zaliczenie przedmiotu dokonywane jest na podstawie złożenia egzaminu bądź zaliczenia. Dokonuje go wykładający przedmiot, stosując skalę ocen, obowiązującą w Uczelni. Zasady zaliczenia poszczególnych form zajęć dydaktycznych oraz dokonania wpisu do indeksu w Politechnice Opolskiej reguluje Regulamin studiów. Okresową analizę wyników kształcenia umożliwia zintegrowany system obsługi studentów.

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii zawiera procedurę P10 - „Zasady monitorowania prawidłowości oceniania studentów i słuchaczy studiów podyplomowych”. Monitorowanie prawidłowości oceniania studentów i słuchaczy studiów podyplomowych przypisano do zadań Wydziałowej

Rady ds. jakości kształcenia. Do zadań Rady należy także monitorowanie procesu dyplomowania, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki prac, stosowanych wymagań i sposobu ich oceniania oraz monitorowanie praktyk studenckich.

W czasie wizytacji Wydział poinformował, że prowadzone są analizy rozkładu ocen, na podstawie których można wyciągać wnioski o efektywności stosowanych zasad oceniania studentów. Informacje na temat przydatności zasad oceniania studentów Wydział pozyskuje także z ankiet studenckich.

Procedura P10 opisuje sposoby gromadzenia dokumentacji pracy studenta stanowiącej podstawę zaliczenia przedmiotu, jej analizy przez Wydziałową Radę ds. jakości kształcenia, a także działań sprawdzających i naprawczych. Działania dotyczyć winny analizy prawidłowości oceny prac zaliczeniowych, egzaminacyjnych, dyplomowych i magisterskich na wszystkich kierunkach i poziomach studiów. Co roku do dnia 30 października Wydziałowa Rada ds. jakości kształcenia powinna przedstawić raport z działania Rady Dziekanowi Wydziału oraz Samorządowi Studenckiemu. Obecnie nie można jeszcze ocenić skuteczności tych rozwiązań ze względu na krótki okres działania Rady ds. jakości kształcenia. Rozwiązania Systemu w zakresie zasad oceniania studentów, doktorantów i słuchaczy oraz weryfikacji efektów kształcenia można zatem ocenić pozytywnie natomiast ich efektywność może być oceniona dopiero w przyszłości.

Narzędziem weryfikacji końcowych efektów kształcenia jest egzamin dyplomowy. Zasady dyplomowania studentów Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii są udostępnione na stronie internetowej.

Zasady zaliczania i oceniania sformułowane są jasno i czytelnie. Zasady oceny osiągnięć studentów w tym warunki przystąpienia do zaliczenia zajęć oraz zasady w nich uczestniczenia są podawane na pierwszych zajęciach. Studenci pozytywnie oceniają system oceniania studentów obowiązujący na Wydziale, uważają go za sprawiedliwy i nie wskazali sytuacji konfliktowych na tym tle. Studenci na początku każdego kursu informowani są przez prowadzącego o stosowanym systemie oceniania, który jest zdaniem studentów przestrzegany i rzetelnie realizowany.

Studenci potwierdzili, że realizacja praktyk podlega kontroli i weryfikacji. W przypadku kierunku turystyka i rekreacja studenci informowali, że zdarzają się nieprawidłowości związane z zaliczaniem praktyk. W ramach kontroli praktyk na poszczególnych kierunkach prowadzone są m. in. wyrywkowe hospicja, z których sporządzany jest protokół stanowiący część dokumentacji praktyk.

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii spełnia wymagania w zakresie kadry dydaktycznej i zapewnia obsadę kadrową dla prowadzonych kierunków studiów. Wydział ma liczną kadrę naukowo-dydaktyczną, w większości posiadającą stopnie naukowe doktora i doktora habilitowanego w dyscyplinach naukowych mieszczących się w obszarach związanych z prowadzonymi kierunkami studiów. Na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii kształcenie studentów oparto na kompetencjach naukowych i dydaktycznych nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe. Struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne oraz ich liczba umożliwiają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia. Prowadzący zajęcia mają odpowiednie wykształcenie i kwalifikacje naukowe oraz reprezentują obszary nauk przypisane do prowadzonych na Wydziale kierunków studiów (wychowanie fizyczne, fizjoterapia oraz turystyka i rekreacja).

Wydziałowe mechanizmy weryfikacji jakości kadry prowadzącej proces kształcenia oparte są głównie na narzędziach opisanych w procedurach okresowej oceny nauczycieli akademickich. Okresowa ocena nauczycieli akademickich regulowana jest Zarządzeniem nr 11/2013 Rektora Politechniki Opolskiej z dnia 25 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad oceny nauczycieli akademickich. W ocenie jakości kadry prowadzącej proces

kształcenia duże znaczenie ma także system ankiet studenckich i absolwenckich oraz hospitage zajęć dydaktycznych. Stanowi to podstawę do opracowania rankingu nauczycieli akademickich, publikowanego w Wiadomościach Uczelnianych. Opinie studentów wyrażone w ankietach uwzględniane są w okresowej ocenie nauczycieli akademickich.

Ocena kadry wspierającej proces kształcenia opiera się na danych ankietowych i regulowana jest Zarządzeniem nr 29/2008 Rektora Politechniki Opolskiej z dnia 25 maja 2008 r w sprawie wprowadzenia regulaminu okresowej oceny pracowników Politechniki Opolskiej niebędących nauczycielami akademickimi.

Okresowa ocena nauczycieli akademickich jest przeprowadzana zgodnie z art. 132 Ustawy. Kryteria oceny nauczycieli akademickich oraz tryb jej dokonywania określa załącznik nr 8 Statutu Politechniki Opolskiej. Kryteria oceny nauczycieli akademickich obejmują działalność naukową, dydaktyczną oraz organizacyjną.

Ocena działalności naukowej obejmuje publikacje naukowe z uwzględnieniem rangi wydawnictw, w których je ogłoszono, udział w konferencjach naukowych, uzyskiwanie grantów naukowych i rozwojowych, uzyskanie tytułu naukowego oraz stopni naukowych doktora habilitowanego i doktora. W ocenie uwzględnia się też recenzje prac, rozpraw i publikacji naukowych oraz oceny dorobku naukowego i projektów badawczych, opracowania własne i wykonane na zamówienie podmiotów naukowych i gospodarczych, opracowanie patentów i nowych technologii oraz ich wdrażanie.

W ocenie działalności dydaktycznej uwzględniany jest wymiar i rodzaj prowadzonych zajęć, wyniki ankiet studenckich, publikacje dydaktyczne i opracowanie pomocy naukowych, w tym podręczników, skryptów, dydaktycznych programów komputerowych i inne osiągnięcia dydaktyczne.

Kryterium organizacyjne obejmuje sprawowanie funkcji w organach jednoosobowych Uczelni, sprawowanie funkcji kierowniczych w jednostkach organizacyjnych Uczelni lub uczestnictwo w organach kolegiałnych wszystkich szczebli, umiejętności organizacyjne, współpracę z podwładnymi i osiągnięcia kierowanej jednostki. Uwzględniane jest też czynne uczestnictwo w krajowych i międzynarodowych organizacjach i komitetach naukowych lub zawodowych, udział w rekrutacji studentów, organizacji praktyk, pełnienie funkcji opiekuna kół naukowych. Oceniany nauczyciel może przedstawić do oceny także inne swoje osiągnięcia, które uważa za ważne.

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii zawiera procedurę P6 - „Zasady okresowej oceny nauczycieli akademickich”, która określa tryb postępowania i kryteria oceniania nauczycieli. Zgodnie z §2 Załącznika nr 8 Statutu Uczelni w sprawie trybu dokonywania oceny nauczycieli akademickich na Wydziale powołana jest komisja oceniająca pod przewodnictwem Dziekana Wydziału, która przeprowadza procedurę oceny. Komisja opracowała wydziałowe kryteria oceny pracowników naukowo-dydaktycznych. Ocena wyrażana jest pisemnie. Stosowana jest trójstopniowa skala ocen: ocena wyróżniająca, pozytywna lub negatywna. Ocena negatywna musi być umotywowana pisemnie i w takim przypadku dodatkową ocenę przeprowadza się po upływie roku. Uzyskanie oceny pozytywnej determinowane jest pozytywną oceną w zakresie działalności naukowej i podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych oraz działalności dydaktycznej. Wydziałowa Komisja Oceniająca opracowała także kryteria przyznania oceny wyróżniającej w obszarze działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Uzyskanie oceny wyróżniającej może wiązać się z przyznaniem dodatkowej gratyfikacji finansowej. Uzyskanie oceny negatywnej w jednym z rodzajów działalności nauczyciela akademickiego oznacza ponowną ocenę nauczyciela po upływie jednego roku lub skierowanie wniosku do Rektora Uczelni o rozwiązanie umowy o pracę. Oceny mają charakter niejawni i znane są tylko Wydziałowej Komisji Oceniającej, osobie ocenianej i jej bezpośredniemu przełożonemu.

Istotnym narzędziem oceny nauczycieli akademickich jest ankieta studencka. Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii wprowadził ankietyzację na studiach I i II stopnia. Po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych z danego przedmiotu przeprowadzane są anonimowe ankiety wśród studentów, dotyczące wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich prowadzących dane zajęcia dydaktyczne. Zebrane ankiety podlegają analizie, a jej wyniki przekazywane są Dziekanowi Wydziału. Dziekan uwzględnia wyniki ankiety studenckiej w ocenie nauczyciela akademickiego.

Narzędziem oceny nauczycieli akademickich są także hospitacje zajęć dydaktycznych. Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii zawiera procedurę P2 - „Zasady hospitacji zajęć dydaktycznych”. W myśl tej procedury hospitacji podlegają wszyscy nauczyciele akademicy, przy czym zakres i tryb hospitacji określa Dziekan, który odpowiada za organizację hospitacji na Wydziale oraz za wykorzystanie opinii i wniosków wynikających z hospitacji. Na początku każdego semestru Dziekan, w porozumieniu z kierownikami katedr, przygotowuje ramowy plan przeprowadzania hospitacji i przekazuje go Prorektorowi ds. dydaktyki do 31 października w semestrze zimowym, a do 15 marca w semestrze letnim. Plan hospitacji uwzględnia nazwy przedmiotów realizowanych w danym semestrze oraz nazwiska hospitowanych i hospitujących. Wizytacji zajęć dydaktycznych dokonują kierownicy właściwych katedr, w sposób niezapowiedziany, w dowolnym terminie zajęć danego semestru. Z przeprowadzonej hospitacji sporządzany jest protokół (wzór według załącznika nr 6 do Systemu zapewnienia jakości kształcenia w Politechnice Opolskiej), który przekazywany jest dyrektorowi instytutu (dziekanowi) z zachowaniem poufności. Protokoły z hospitacji oraz inne dane osobowe są poufne, a dostęp do tych danych ma Dziekan, dyrektor instytutu, kierownik katedry oraz sam hospitowany. Z procedury wynika, że zajęcia każdego nauczyciela akademickiego powinny być hospitowane przynajmniej raz na 3 lata. W przypadku negatywnej oceny hospitacji Dziekan zleca przeprowadzenie ponownej hospitacji, nie później niż jeden miesiąc od daty zapoznania się z wynikiem negatywnym przeprowadzonej hospitacji zajęć.

Studenci potwierdzają przeprowadzanie hospitacji zajęć dydaktycznych. Znaczna część studentów przybyłych na spotkanie z zespołem wizytującym (około 25% obecnych) poinformowała, że byli świadkami hospitacji zajęć. Hospitowanie zajęć dydaktycznych potwierdzili także nauczyciele akademicy Wydziału.

Monitorowanie jakości kadry wspierającej proces kształcenia odbywa się z wykorzystaniem techniki ankietowania. Zgodnie z Zarządzeniem nr 29 Rektora Politechniki Opolskiej z dnia 28.05.2008 r w sprawie wprowadzenia regulaminu okresowej oceny pracowników Politechniki Opolskiej niebędących nauczycielami akademickimi wprowadzona została stosowna procedura oceny. Ocenie podlegają pracownicy pionu administracyjnego Wydziału oraz pracownicy biblioteczni. Częstość oceny określono na dwa lata, a jej harmonogram określa Rektor w odpowiednim zarządzeniu. Przyjęta procedura ocenia kwalifikacje zawodowe pracowników oraz jakość ich pracy, wywiązywanie się z obowiązków, ewentualny potencjał rozwojowy, prezentowane postawy. Oceny dokonują bezpośredni przełożeni ocenianych osób, zgodnie z obowiązującą podległością służbową. Tryb przeprowadzanej oceny obejmuje rozmowę z pracownikiem oraz kartę oceny pracownika. Przygotowana została karta oceny dla stanowisk: kierowniczych, administracyjnych, inżyniersko-technicznych i bibliotecznych oraz stanowisk robotniczych. Strukturę informacyjną poszczególnych kart określa załącznik nr 1 do regulaminu okresowej oceny pracowników Politechniki Opolskiej niebędących nauczycielami akademickimi.

Wyniki przeprowadzonej oceny są prezentowane Rektorowi Uczelni, który uwzględnia ją przy planowaniu polityki kadrowej grupy pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. Ostatnia ocena tego typu odbyła się w 2009 roku, co wskazuje na niezbyt systematyczne stosowanie tej procedury.

Studenci pozytywnie odnoszą się do jakości kadry prowadzącej zajęcia i do kadry wspierającej proces kształcenia. Zgodnie stwierdzili oni, że są to osoby kompetentne, chętnie przekazujące wiedzę w czasie zajęć, ale również poza zajęciami. Studenci mają możliwość wypowiedzenia się na ten temat w regularnie przeprowadzanych ankietach, które obejmują studentów wszystkich lat, kierunków i rodzajów studiów. Ankiety są anonimowe i obejmują wszystkich nauczycieli akademickich. Studenci potwierdzają, że procedurze ankietyzacji poddawane są wszystkie zajęcia prowadzone na Wydziale. Ankiety studenci w większości uważają za efektywne, choć były też głosy przeciwne. Opracowania ankiet i ich podsumowania nie są niestety dostępne dla studentów. Do wyników ankiet mają natomiast dostęp nauczyciele akademicy i kierownicy katedr. Nauczyciele akademicy w większości uważają, że wyniki ankietowania są przydatne do doskonalenia jakości kształcenia (były też głosy przeciwne). Opinie o kadrze prowadzącej proces kształcenia studenci mogą także formułować poprzez ustne opinie przekazywane staroście, opiekunowi roku, samorządowi studenckiemu lub bezpośrednio władzom Wydziału. Studentom udostępniona jest również skrzynka na uwagi przekazywane pisemnie, co zdaniem studentów zapewnia całkowitą anonimowość. Studenci wskazali konkretne sytuacje, w których działania władz Wydziału zaowocowały poprawą prowadzenia zajęć lub odsunięciem prowadzącego od prowadzenia zajęć. Studenci nie są jednak informowani o rodzaju podejmowanych działań naprawczych. Procedury naprawcze nie zostały także formalnie zapisane w Wydziałowym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia i raczej wynikają z przyjętego w praktyce sposobu postępowania.

Studenci pozytywnie wypowiadają się na temat kadry administracyjnej. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia nie ma jednak narzędzi zbierania opinii studentów odnośnie kadry wspierającej proces kształcenia.

Wydział opracował założenia polityki kadrowej. Opracowano zasady i tryb zatrudniania nauczycieli akademickich. Określono wymagania, jakie musi spełniać kandydat ubiegający się o zatrudnienie w Uczelni, zatrudnienie na stanowisku adiunkta, uwzględniające jego dorobek naukowy, a także wymagania dla kandydatów ubiegających się o nadanie stopnia doktora habilitowanego oraz tytułu profesora.

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii zadania monitorowania polityki kadrowej Wydziału oraz działań zmierzających do podnoszenia jakości kadry zatrudnionej na Wydziale i zadania monitorowania i oceny obsługi administracyjno-technicznej studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych przypisuje Wydziałowej Radzie ds. jakości kształcenia. Zespołowi wizytującemu nie przedstawiono jednak udokumentowania działania Rady w tym obszarze, co chyba wynika z bardzo krótkiego czasu jaki upłynął od jej powołania.

Poziom naukowy Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej jest relatywnie wysoki i adekwatny do potencjału badawczego Wydziału. W 2013 roku Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych, przyznał Wydziałowi Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej kategorię naukową „C”.

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii nie przewiduje procedury oceny poziomu naukowego jednostki. Do zadań Wydziałowej Rady ds. jakości kształcenia przypisano jednak monitorowanie oraz ocenę jakości badań naukowych prowadzonych na Wydziale pod kątem ich wykorzystania w procesie kształcenia. Jest więc struktura Systemu powołana do wypracowania takiej procedury.

Z raportu samooceny wynika, że weryfikacja poziomu naukowego Wydziału następuje podczas oceny parametrycznej prowadzonej na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania

kategorii naukowej jednostkom naukowym. W raporcie podano także, że sporządzany jest roczny raport dokonań naukowych pracowników Wydziału, który odbiera Rektor podczas spotkań sprawozdawczych z działalności naukowej jednostki.

Z obserwacji poczynionych przez zespół wizytujący w czasie wizytacji Wydziału wynika, że infrastruktura bazy dydaktycznej i naukowej Wydziału jest bardzo dobra i umożliwia spełnianie zadań zarówno dydaktycznych, jak i naukowych. Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii dysponuje bardzo dobrze zorganizowaną bazą materialną, tworzącą w pełni wystarczającą infrastrukturę dydaktyczną i badawczą. Standard i wyposażenie poszczególnych pomieszczeń w zdecydowanej większości jest wysoki. Wydział dysponuje kilkunastoma pomieszczeniami, w których mieszczą się pracownie badawcze, laboratoria i sale do zajęć z pacjentami. Poziom wyposażenia w sprzęt specjalistyczny należy ocenić jako bardzo wysoki. Studenci mają zapewnione bardzo dobre warunki do studiowania i pracy naukowej. Większość pracowni ma opracowane procedury użytkowania obiektów (dzienniki użytkowania). Pracownie, sale ćwiczeniowe i laboratoryjne mają rozmiary adekwatne do liczebności grup studentów, urządzone są funkcjonalnie oraz przystosowane do samodzielnego wykonywania zadań dydaktycznych przez studentów. Bardzo wysoko ocenić należy także infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, która jest nowoczesna i na tyle zróżnicowana, że w pełni umożliwia realizację zajęć sportowych i rekreacyjnych.

Na Wydziale jest Biblioteka Wydziałowa, która działa w oparciu o nowy Regulamin udostępniania zbiorów i świadczenia usług informacyjnych w systemie biblioteczo-informacyjnym Politechniki Opolskiej. Zakres działalności Biblioteki Głównej i Bibliotek Wydziałowych jest zamieszczony w corocznie składanych sprawozdaniach z działalności.

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii nie przewiduje procedury oceny zasobów materialnych oraz infrastruktury dydaktycznej i naukowej, a także środków wsparcia dla studentów. Nie przedstawiono narzędzi Wewnętrznego Systemu służących ocenie infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia studentów. Informacja przedstawiona w Raporcie samooceny jest w tej kwestii bardzo skromna i nie dotyczy struktur Wewnętrznego Systemu. Wydział poinformował jednak, że prowadzi okresową kontrolę zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej i że weryfikacja infrastruktury dydaktycznej pozwala na formułowanie wniosków dotyczących uzupełnienia wyposażenia, planu napraw i remontów posiadanych zasobów oraz nowych inwestycji. Coroczne plany zapotrzebowania środków do realizacji procesu dydaktycznego, badań naukowych i remontów sporządzane są przez jednostki organizacyjne (katedry) i oceniane pod względem merytorycznym przez Dziekana i Dyrektorów Instytutów, a pod względem finansowym opiniowane przez Wydziałową Komisję ds. budżetu i finansów. Następnie po zaakceptowaniu kierowane są do realizacji.

Studenci dobrze oceniają infrastrukturę, która ich zdaniem umożliwia prowadzenie kształcenia na wysokim poziomie. Uczelnia nie wdrożyła kompleksowych procedur zapewniających studentom udział w weryfikacji i ocenie infrastruktury, organizując jedynie niezapowiedziane, nieregularne spotkania ze studentami, których celem jest zebranie spostrzeżeń studentów na temat infrastruktury Wydziału. Jednostka nie przedstawiła opisu tego, co dalej dzieje się z tak zebranymi informacjami. Studenci wskazują jednak, że ich uwagi, czy to wyrażone na spotkaniu, czy przekazane prowadzącemu zajęcia, opiekunowi roku, przedstawicielom samorządu czy władzom Wydziału są uwzględniane.

Studenci poinformowali, że na Wydziale dobrze funkcjonują opiekunowie każdego roku. Studenci potrafią nawiązać bliską relację z opiekunem roku co stwarza możliwości

rozwiązywania problemów i mimo, że są to działania niesformalizowane i nie opisane w procedurach wewnętrznego systemu zapewniania jakości, uważane są za skuteczne.

W raporcie samooceny nie udokumentowano istnienia i funkcjonowania jednolitego systemu informacyjnego, umożliwiającego gromadzenie, przetwarzanie i wykorzystywanie informacji w następstwie stosowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. W czasie wizytacji Wydział przedstawił jedynie informacje związane działaniem niektórych narzędzi informatycznych, służących gromadzeniu i udostępnianiu informacji istotnych dla funkcjonowania Uczelni i Wydziału. W czasie wizytacji poinformowano, że informacje, których wykorzystanie może być przydatne w zapewnieniu jakości kształcenia gromadzone są np. przez Centrum Obsługi Studenta, Akademickie Biuro Karier, Dział Kształcenia oraz że dokumentacja dotycząca jakości kształcenia na Wydziale wykorzystywana jest do analizy efektywności funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia, np. z Działu Kształcenia na Wydział przekazywane są ankiety oceny pracownika wypełniane przez studentów. Następnie analizowane są one przez Kierowników Katedr.

Na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej jest zapewniony dostęp do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia oraz o organizacji i procedurach toku studiów. Dostępność tych informacji nie jest jednak śledzona i weryfikowana przez Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia.

W czasie wizytacji poinformowano, że głównym narzędziem udostępniania informacji jest strona internetowa. Na nowej stronie internetowej Wydziału zamieszczone zostały informacje o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, a także karty opisu przedmiotów. Student zatem ma dostęp do bieżących i aktualnych informacji dotyczących tego, jakie efekty kształcenia realizuje dany przedmiot i w jaki sposób weryfikuje się sposób ich osiągnięcia. Poza tym nauczyciele akademicy zobowiązani są do przekazywania wyżej wymienionych informacji podczas pierwszych zajęć. Niestety w otwartej witrynie brakuje informacji o Wydziałowym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Studenci podczas spotkania z zespołem wizytującym zapewnili, że mają dostęp do rzetelnych informacji na temat organizacji i procedur, tj. przykładowo sposobu wnioskowania i przyznawania indywidualnej organizacji studiów czy przyznawania stypendium. Z analizy dokumentacji i opinii wyrażonych przez studentów wynika jednak, że Wydział nie umożliwia studentom oceny dostępności do informacji.

Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia jest w początkowym etapie wdrażania i ocena efektywności działania niektórych jego elementów nie jest jeszcze możliwa. System ten nie ma jeszcze zapisów i narzędzi nakazujących prowadzenie oceny efektywności działania wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, a także przeprowadzania weryfikacji i oceny działań naprawczych. Nie ma procedur monitorowania Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, częstotliwości i wyników przeglądów procedur, prawidłowości doboru metod i narzędzi przeprowadzania oceny danego czynnika w celu zwiększenia efektywności działania Systemu. Nie ma też narzędzi oceny efektywności mechanizmów i wyników ocen doskonalenia tego systemu.

Załącznik nr 4 Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1) Struktura Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej jako wynika z podjętych uchwał Senatu i Rady Wydziału oraz wydanych zarządzeń Rektora Uczelni i Dziekana Wydziału jest przejrzysta. Kompetencje organów powołanych do realizacji zadań Systemu zostały określone, co stwarza warunki do efektywnego funkcjonowania struktury decyzyjnej w obszarze zarządzania jakością.

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia wdrażany na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej jest dopiero w początkowej fazie wdrażania i trudno jest na obecnym etapie ocenić jego działanie.

W zakresie formalnym struktura Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia zapewnia udział interesariuszy zewnętrznych w podejmowaniu decyzji dotyczących jakości kształcenia. Realny wpływ interesariuszy zewnętrznych jest jednak mniejszy niż wskazywałyby na to zapisy formalne, ponieważ aktywność przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na Wydziale jest ograniczona. Wydział ma jednak różnorodną i wieloletnią współpracę z otoczeniem, która bazuje także na wielu dobrych (choć często niesformalizowanych) praktykach, co stwarza możliwości pośredniego wpływu pracodawców na decyzje dotyczące jakości kształcenia.

2) Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej nie jest jeszcze systemem w pełni kompleksowym. Został on uchwalony na miesiąc przed wizytacją zespołu PKA i jest to system w początkowej fazie wdrażania.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia wdrażany na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii przewiduje procedury weryfikacji stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na studiach I i II stopnia i studiach podyplomowych. Procedury te nie zostały jednak jeszcze w pełni wdrożone i nie przedstawiono wyników weryfikacji stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia.

Na obecnym etapie wdrażania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia udział pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu i ocenie efektów kształcenia ma ograniczony charakter i bazuje na działaniach nieformalnych w poszczególnych instytucjach, cechujących się różnym stopniem intensywności. Wydział rozwija jednak kontakty z interesariuszami zewnętrznymi i podejmuje działania związane z ich formalnym włączeniem w wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii nie przewiduje procedur monitorowania losów absolwentów Wydziału. W Politechnice Opolskiej jednostką wyznaczoną do monitorowania i oceny efektów kształcenia na rynku pracy jest Akademickie Biuro Karier. W Politechnice Opolskiej wdrożono elektroniczny system badania losów zawodowych absolwentów, który może być efektywnym narzędziem monitorowania losów absolwentów, a w nieco mniejszym stopniu także narzędziem oceny efektów kształcenia na rynku pracy. Biuro realizuje regularnie badania losów absolwentów z wysoką responsywnością (30%). Wyniki Badania Losów Zawodowych Absolwentów przekazywane są Dziekanowi Wydziału. Należy zauważyć, że przeprowadzane ankiety pozwalają w sposób kompleksowy i efektywny dokonać oceny dotychczasowego kształcenia i podjąć decyzję co do konkretnych zmian. W

ankietach znajdują się konkretne pytania dotyczące programu nauczania, w tym praktyk, szkoleń, zajęć praktycznych, jak również samych prowadzących i ich poziomu.

Osoby odpowiedzialne za prowadzenie Biura przedstawiły konkretne efekty prowadzonych działań, w tym te wynikające z ankietyzacji. Jest to przykładowo wprowadzenie spotkań z pracodawcami do programu zajęć. Działanie procedur oraz mechanizmów umożliwiających badanie losów absolwentów należy ocenić bardzo wysoko

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii ma struktury odpowiedzialne za monitorowanie i okresowe przeglądy programów kształcenia, którym przypisano zadania w tym zakresie. Struktura kompetencji na poszczególnych etapach wydaje się prawidłowa. Brakuje jednak udokumentowanego przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi elementami Systemu, brak także dokumentacji podjętych działań naprawczych. System wskazuje precyzyjnie kto odpowiada za realizację określonych zadań ale nie wskazuje narzędzi i procedur postępowania.

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia zawiera procedurę P10 - „Zasady monitorowania prawidłowości oceniania studentów i słuchaczy studiów podyplomowych”. Jest też struktura Systemu (Wydziałowa Rada ds. jakości kształcenia) której przypisano zadania monitorowania prawidłowości oceniania studentów i słuchaczy studiów podyplomowych. Rozwiązania Systemu w zakresie zasad oceniania studentów, doktorantów i słuchaczy oraz weryfikacji efektów kształcenia można zatem ocenić pozytywnie, natomiast ze względu na bardzo krótki okres funkcjonowania ich efektywność może być oceniona dopiero w przyszłości.

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej ma rozbudowany i funkcjonujący system oceny jakości kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia. System ten oparty jest na okresowej ocenie nauczycieli akademickich, procedurach ankietyzacji i hospitacji zajęć dydaktycznych oraz oceny pracowników nie będących nauczycielami akademickimi. Procedury Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia dobrze opisują tryb postępowania i kryteria oceny. Brakuje natomiast jasno opisanych procedur podejmowania działań naprawczych

Poziom naukowy Wydziału jest relatywnie wysoki i adekwatny do potencjału badawczego Wydziału. W ostatniej kategoryzacji Wydział uzyskał kategorię C. Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia nie przewiduje procedury oceny poziomu naukowego jednostki. Weryfikacja poziomu naukowego Wydziału następuje podczas oceny parametrycznej przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym oraz na podstawie rocznego raportu dokonań naukowych pracowników Wydziału, przedstawianego Rektorowi Politechniki.

Infrastruktura bazy dydaktycznej i naukowej Wydziału jest bardzo dobra i umożliwia spełnianie zadań zarówno dydaktycznych, jak i naukowych. Wydział nie przedstawił narzędzi Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia służących ocenie infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia studentów.

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia nie zawiera jednolitego mechanizmu gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji w zapewnieniu jakości kształcenia. Działania podejmowane w celu gromadzenia i analizy danych nie mają jeszcze charakteru kompleksowego i nie są systematycznie prowadzone.

Na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej jest zapewniony dostęp do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia oraz o organizacji i procedurach toku studiów. Dostępność tych informacji nie jest jednak śledzona i weryfikowana przez Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia.

3) Formalne warunki do efektywnego funkcjonowania struktury decyzyjnej w obszarze zarządzania jakością zostały stworzone. Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia jest w początkowym etapie wdrażania i ocena efektywności działania niektórych jego elementów nie jest jeszcze możliwa.

System ten nie ma jeszcze procedur i narzędzi nakazujących prowadzenie oceny efektywności działania wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, a także przeprowadzania weryfikacji i oceny działań naprawczych.

3. Spójność stosowanego w jednostce opisu celów i efektów kształcenia na oferowanych studiach doktoranckich i podyplomowych oraz sprawność i wiarygodność systemu weryfikującego i potwierdzającego ich osiągnięcie.

Ze względu na to, że Wydział nie realizuje studiów doktoranckich, to nie można oceniać stopnia integracji pracy doktorantów.

W latach 2010-2012 realizowano studia podyplomowe z gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej z elementami masażu, na kierunku studiów fizjoterapia, a w roku 2010-2011 (przez 1 cykl kształcenia), na kierunku wychowanie fizyczne prowadzono studia podyplomowe w zakresie wychowania fizycznego dla nauczycieli. Kształcenie to realizowane było wg standardów kształcenia na kierunku studiów wychowanie fizyczne obowiązujących do roku akademickiego 2010/2011. Liczba słuchaczy studiów podyplomowych na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii w roku 2012/2013 w stosunku do roku 2008/2009, zmniejszyła się o 25 osób (o około 60%).

Od roku akademickiego 2012/2013 wszystkie jednostki organizacyjne mające w swojej ofercie edukacyjnej studia podyplomowe, zobowiązane były dostosować programy i plany studiów do założeń KRK oraz wytycznych Senatu Politechniki Opolskiej (*Uchwała Nr 687 Senatu Politechniki Opolskiej z dnia 25 stycznia 2012 r.*). Obecnie Jednostka posiada studentów realizujących program w ramach kształcenia podyplomowego w zakresie gimnastyki korekcyjno - kompensacyjnej z elementami masażu posiada także trzy inne oferty, które ma nadzieję uruchomić w przyszłości.

Niestacjonarne Studium Kształcenia Podyplomowego w zakresie gimnastyki korekcyjno - kompensacyjnej z elementami masażu.

Zajęcia dydaktyczne odbywają się w systemie sobotnio-niedzielnym. Studia umożliwiają zdobycie dodatkowych kwalifikacji do prowadzenia zajęć z gimnastyki korekcyjno- kompensacyjnej w placówkach oświatowych (szkołach i przedszkolach) oraz placówkach zdrowotnych, przygotowanie do przeprowadzenia diagnostyki postawy ciała, przygotowanie do planowania oraz wdrażania działań profilaktycznych zapobiegających dysfunkcjom narządu ruchu, przygotowanie do organizowania i prowadzenia działań korekcyjno-kompensacyjnych z dziećmi i młodzieżą szkolną.

Tytuł zawodowy otrzymywany przez absolwenta studiów podyplomowych to: *Instruktor gimnastyki korekcyjnej.*

Program studiów zapewnia przygotowanie do: przeprowadzenia wstępnej diagnostyki postawy ciała umożliwiającej wczesne wykrycie nieprawidłowości w postawie ciała, planowania oraz wdrażania działań profilaktycznych zapobiegających dysfunkcjom narządu ruchu, rozwijania u uczniów nawyków sprzyjających kształtowaniu się prawidłowej postawy ciała, organizowania i prowadzenia działań korekcyjno-kompensacyjnych z dziećmi i młodzieżą, doboru ćwiczeń w zależności od wykrytej wady postawy. Dobór przedmiotów jest prawidłowy, treści programowe przekazywane w formie wykładów i ćwiczeń sprzyjają osiągnięciu założonych efektów kształcenia. Sposób weryfikacji efektów zakłada zaliczenia praktyczne co jest pożądane i co umożliwi osiągnięcie efektów kształcenia z kategorii umiejętności mocno związanych z kompetencjami zawodowymi absolwenta.

Akredytowana jednostka zapewnia efekty kształcenia na studiach podyplomowych zgodne z wymaganiami pracodawców oraz umożliwi nabycie nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy. Program prowadzonych aktualnie studiów podyplomowych z gimnastyki korekcyjno – kompensacyjnej z elementami masażu opracowany w oparciu o efekty kształcenia został skonsultowany z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych podczas spotkania, które odbyło się 22 listopada 2012 roku w akredytowanej jednostce. W ramach prowadzonych studiów realizowana jest także współpraca z jednostkami zewnętrznymi polegająca na udostępnianiu placówek do realizacji zajęć dydaktycznych i praktycznych.

Do prowadzenia zajęć na studiach podyplomowych angażowani są zewnętrzni praktycy, co pozwala w istotnym stopniu na weryfikację efektów kształcenia z udziałem interesariuszy zewnętrznych i jednocześnie zwiększa atrakcyjność oferty dla potencjalnych słuchaczy. Nie ma aktualnie prowadzonej ewaluacji wśród pracodawców, która pozwoliłaby na pełniejszą weryfikację osiągania efektów kształcenia przez słuchaczy/absolwentów studiów podyplomowych. Prowadzona jest natomiast ewaluacja studiów podyplomowych wśród słuchaczy, a obowiązek ankietyzacji wynika z regulaminu studiów podyplomowych. Należy także podkreślić ścisły kontakt ze słuchaczami ze względu na niewielką ich liczbę, dzięki czemu mogą bezpośrednio zgłaszać ewentualne uwagi. Na podstawie uzyskanych wyników z ankietyzacji prowadzone są także rozmowy wyjaśniające z wykładowcami.

W procesie definiowania efektów kształcenia i programu studiów brali udział przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, którzy są zaangażowani w realizację wojewódzkiego programu przeciwdziałania wadom postawy ciała w województwie opolskim (spotkanie w tym zakresie odbyło się na Wydziale). Współpraca z jednostkami zewnętrznymi obejmuje także udostępnianie placówek do realizacji zajęć dydaktycznych i praktycznych.

Czas trwania studiów wynosi 3 semestry podczas których student zrealizuje 22 przedmioty w 370 godzin, za które otrzyma 90 pkt. ECTS. Czas trwania procesu kształcenia umożliwi osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Studia przeznaczone są dla absolwentów studiów wyższych minimum pierwszego stopnia następujących kierunków: wychowania fizycznego, fizjoterapii, pedagogiki wczesnoszkolnej i specjalnej.

Jednostka stosuje system ECTS, w którym liczba punktów nie do końca odpowiada nakładowi pracy studenta, a nakład pracy jest adekwatny do osiągniętych efektów kształcenia. Słuchacz studiów podyplomowych w cyklu kształcenia uzyskuje 90 punkty ECTS. Wątpliwości budzi liczba punktów w odniesieniu do liczby godzin w bezpośrednim kontakcie słuchacza studium z nauczycielem akademickim dla całego programu kształcenia oraz dla poszczególnych przedmiotów. Przyznano 90 ECTS za realizację 370 godzin. Przyznawanie

pkt. ECTS poszczególnym przedmiotom np. 8 ECTS za 30 godzin zajęć z zakresu anatomii jest także wątpliwe.

Po zapoznaniu się w czasie wizytacji z dokumentacją studiów podyplomowych należy wskazać na konieczność uzupełnienia przez jednostkę organizacyjną dokumentacji w zakresie systemu ECTS tzn. prawidłowości określenia nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Zasady monitorowania oceny studentów na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii określa procedura P-10. Kontrola systemu należy do kompetencji Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia (WRJK). Procedura opisuje sposoby gromadzenia dokumentacji pracy studenta będącego podstawą zaliczenia przedmiotu, jej analizy przez WRJK a także kolejnych działań sprawdzających i naprawczych. Działania odnoszą się do analizy prawidłowości oceny prac zaliczeniowych, egzaminacyjnych, dyplomowych i magisterskich na wszystkich kierunkach i poziomach studiów. Zasady zaliczania i oceniania sformułowane są jasno i czytelnie. Studenci uznali system oceniania obowiązujący na Wydziale za co do zasady sprawiedliwy i nie wskazali sytuacji konfliktowych na tym tle. Za weryfikację założonych efektów odpowiada wykładający przedmiot, zgodnie z zawartymi w kartach opisu przedmiotu metodami weryfikacji, takimi jak: egzamin pisemny, egzamin umiejętności praktycznych, sprawozdanie, opracowanie raportu, praktyczna lub ustna prezentacja wiedzy i umiejętności, pisemne kolokwium cząstkowe lub końcowe, obserwacja postawy i zachowania studenta, dyskusja. Zaliczenie przedmiotu dokonywane jest na podstawie złożenia egzaminu bądź zaliczenia, dokonuje go wykładający przedmiot. Zasady zaliczenia poszczególnych form zajęć dydaktycznych oraz dokonania wpisu do indeksu wskazuje *Regulamin studiów w Politechnice Opolskiej*. Zintegrowany system obsługi studentów umożliwia okresową analizę wyników kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem rozkładu ocen, w tym niedostatecznych. Ostateczną weryfikacją założonych efektów kształcenia jest egzamin dyplomowy (odpowiednio dla studiów I i II stopnia). Obowiązujące od 2011 r. zasady realizacji prac dyplomowych studentów Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii są upublicznione na stronie internetowej Centrum Obsługi Studentów Politechniki Opolskiej (zakładka: Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy). Jednostka posiada zatem wiarygodny, przejrzysty system umożliwiający ocenę w jakim stopniu są osiągane zakładane cele i efekty kształcenia. Trudno jednakże ocenić jego efektywność. Elementy systemu można ocenić pozytywnie natomiast stopień ich wdrożenia do systemu wymaga czasu i ocena na obecnym etapie nie jest możliwa.

Każdy z prowadzonych w Jednostce kierunków kształcenia posiada założone kierunkowe efekty kształcenia, oparte o efekty obszarowe. Osiągnięcie efektów kierunkowych przez studenta możliwe jest poprzez realizację modułów kształcenia posiadających przypisane efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia dla poszczególnych przedmiotów zawarte są w kartach opisu przedmiotu sporządzonych zgodnie z *Systemem zapewnienia jakości kształcenia w Politechnice Opolskiej*. Karty opisu przedmiotu, opracowuje nauczyciel akademicki, odpowiedzialny za przedmiot, a po weryfikacji zatwierdza kierownik katedry i Dziekan Wydziału. Weryfikacja stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia oparta jest o funkcjonujący na Wydziale wewnętrzny *System zapewnienia jakości kształcenia*. Upublicznienie dokumentacji studiów podyplomowych, w tym efektów kształcenia, kart opisu przedmiotów, planów studiów realizowane jest poprzez stronę internetową Wydziału. Jednostka posiada wiarygodny, przejrzysty system umożliwiający ocenę w jakim stopniu są osiągane zakładane cele i efekty kształcenia. Trudno jednakże ocenić jego efektywność.

Elementy systemu można ocenić pozytywnie natomiast stopień ich wdrożenia do systemu wymaga czasu i ocena na obecnym etapie nie jest możliwa.

Studenci na samym początku każdego kursu informowani są przez każdego prowadzącego o stosowanym systemie oceniania, który jest zdaniem studentów przejrzysty, dostępny, przestrzegany i rzetelnie realizowany. Studenci uważają, że co do zasady stosowane sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia oraz dobierane struktury ocen nie budzą żadnych zastrzeżeń, a w wypadku, kiedy takie uwagi się z ich strony pojawiają, informują o tym bezpośrednio prowadzącego zajęcia. Studenci mają ponadto dostęp do stosowanego systemu oceniania poprzez stronę internetową, gdzie umieszczone są sylabusy przedmiotów.

Oprócz opisanej powyżej oferty w ramach kształcenia podyplomowego w zakresie gimnastyki korekcyjno - kompensacyjnej z elementami masażu, Uczelnia przygotowała do wdrożenia w przyszłości oferty w zakresie: kształcenia nauczycieli wychowania fizycznego (kierunek: Wychowanie Fizyczne), fizjoterapii sportowej (kierunek: Fizjoterapia) oraz opiekuna osoby starszej- rekreacja i rehabilitacja (kierunek: Turystyka i Rekreacja).

Analiza przedłożonej dokumentacji a także przeprowadzone rozmowy z nauczycielami odpowiedzialnymi za wymienione rodzaje studiów podyplomowych pozwalają stwierdzić, iż Jednostka jest przygotowana aby formalnie zapewnić zgodność założonych w opisach efektów kształcenia na wymienionych do wdrożenia w przyszłości studiach podyplomowych z wymaganiami organizacji zawodowych i pracodawców. Przedstawiono opis założonych efektów kształcenia zgodny z KRK oraz z sylwetką absolwenta, określono plany kształcenia w zakresie ilości semestrów, godzin, przyznanej punktacji ECTS. Przedstawiono karty przedmiotów opisane w języku efektów kształcenia wraz z dobrze dobranymi metodami weryfikacji efektów. Określono interesariuszy wewnętrznych a także przedstawiono listy interesariuszy zewnętrznych, którzy mieli wpływ na efekty kształcenia zawarte w opisach. Przedstawiono kadrę dydaktyczną, której dorobek naukowy był spójny z obszarem nauk do których zostały przyporządkowane kierunkowe efekty kształcenia. Doświadczenie zawodowe kadry zdobyte poza Uczelnia wskazywało, że założone efekty kształcenia zostaną osiągnięte i pozwolą osiągnąć absolwentom właściwe kompetencje zawodowe. Opisano miejsce realizacji programu kształcenia w postaci dobrze wyposażonej bazy dydaktycznej. Przedstawiono także założenia systemu który mógłby umożliwić ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia w razie uruchomienia studiów.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1. Nie dotyczy**
- 2. Jednostka zapewnia efekty kształcenia na studiach podyplomowych zgodne z wymaganiami organizacji zawodowych i pracodawców oraz umożliwiające nabycie uprawnień do wykonywania zawodu lub nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy.**
- 3. Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania efektów kształcenia, ich osiągania oraz weryfikacji, a także oceny jakości kształcenia prowadzonego na studiach podyplomowych należy ocenić jako pełny, choć rekomendowane jest ściślejsze włączenie w proces weryfikacji interesariuszy zewnętrznych.**
- 4. Jednostka stosuje system ECTS, w którym liczba punktów nie do końca odpowiada nakładowi pracy słuchaczy studiów podyplomowych, adekwatnemu do osiąganych efektów kształcenia, system ten wymaga ponownej analizy.**
- 5. Jednostka posiada przejrzysty i powszechnie dostępny - zwłaszcza dla studentów, doktorantów i słuchaczy - system umożliwiający ocenę stopnia**

osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. Którego wiarygodność i efektywność będzie można ocenić w przyszłości ze względu na zbyt krótki czas jaki upłynął od jego wprowadzenia.

4. Zasoby kadrowe, materialne i finansowe posiadane przez jednostkę dla realizacji zakładanych celów strategicznych i osiągnięcia efektów kształcenia

Na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii w Opolu sytuację kadrową można ocenić jako *stabilną*. W roku 2008 liczba nauczycieli akademickich, dla których Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii jest podstawowym miejscem pracy to 71 nauczycieli, a w roku 2013 jest ich 91, co stanowi wzrost zatrudnienia o 20 osób (ok. 28%). W roku 2013 w stosunku do roku 2008 wzrosła liczba profesorów o 2 osoby, nie zmieniła się liczba doktorów habilitowanych, wzrosła liczba doktorów o 3 osoby i pozostałych nauczycieli o 15 osób. Liczba nauczycieli akademickich, dla których Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii nie jest podstawowym miejscem pracy to w roku 2008 11 nauczycieli, a w roku 2013 są to 3 osoby, a więc zmniejszyła się liczba nauczycieli o 8 osób (73%). W roku 2013 nie ma w grupie profesorów i pozostałych nauczycieli osób zatrudnionych na drugim etacie. Jedną osobę zatrudniono w grupie doktorów habilitowanych i 2 osoby w grupie doktorów. W analizowanym okresie wzrosła liczba nauczycieli zatrudnionych na Wydziale jako podstawowym miejscu pracy, jednocześnie redukcji uległa liczba osób zatrudnionych na drugim etacie. Osoby, które zatrudniono w ostatnim czasie to osoby młode, posiadające potencjał naukowy i dydaktyczny oraz mocno związane z Wydziałem, co potwierdzają studenci. Podczas spotkania Zespołu Oceniającego ze studentami wszystkich kierunków podnoszono wysokie kwalifikacje kadry nauczycielskiej, jej dostępność oraz życzliwość oraz zaangażowanie w sprawy studenckie. Polityka kadrowa WWFiF wykazuje pewien stopień internacjonalizacji. W chwili obecnej pracuje na WWFiF trzech zagranicznych specjalistów na stopniu profesora: ze Słowacji (Instytut Wychowania Fizycznego), z Republiki Czeskiej (Instytut Fizjoterapii) oraz Litwy (Instytut Turystyki i Rekreacji). Inne aspekty internacjonalizacji –na przykład w postaci profesorów wizytujących - nie są na Wydziale dostrzegalne. Polityka kadrowa jest ukierunkowana na osiąganie efektów kształcenia dzięki właściwym kompetencjom nauczycieli akademickich. W ramach obciążeń dydaktycznych zajęcia przydzielane są osobom posiadającym odpowiednie kwalifikacje zdobyte poprzez uzyskanie wykształcenie, praktyczne doświadczenie zawodowe, bądź realizację badań naukowych. Władze Uczelni i Wydziału deklarują przywiązanie do rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej. Jak już podkreślono istotnym czynnikiem polityki jakości są kompetencje i samodoskonalenie zawodowe kadry oraz dyspozycyjność nauczycieli akademickich i utożsamianie się z Wydziałem, Uczelnią i regionem. Uczelnia umożliwia swoim pracownikom rozwijanie kompetencji zawodowych np. na stażach zagranicznych które wiążą się z wymianą doświadczeń w zakresie kształcenia, doskonalenia metod i programów nauczania, organizacji infrastruktury dydaktycznej i naukowo-badawczej.

Nauczyciele podczas spotkania z Zespołem Oceniającym zwrócili jednakże uwagę na niedobór środków finansowych, które mogłyby w większym stopniu wspierać rozwój ich kwalifikacji zawodowych. Jeżeli chodzi o zaangażowanie Uczelni w rozwój naukowy nauczycieli to przykładą się dużą wagę do kształcenia własnej kadry i wypracowania własnego profilu naukowego, wzmacniając tym samym pozycję naukowo-dydaktyczną Jednostki. W analizowanym okresie 2 pracowników Wydziału uzyskało tytuł naukowy profesora, 1 osoba z grupy doktorów uzyskała stopień doktora habilitowanego (pracownik

ten jest absolwentem Wydziału, kierunku studiów wychowanie fizyczne), a 9 pracowników zrealizowało prace doktorskie. Aktualnie jedna osoba przedłożyła swoją rozprawę habilitacyjną do recenzji i spodziewa się wyznaczenia terminu kolokwium habilitacyjnego, a kilku kolejnych pracowników z grupy młodej kadry ma otwarte przewody doktorskie. Należy jednak nadmienić, iż na dzień dzisiejszy Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii nie posiada uprawnień do nadawania stopni naukowych, zauważalna jest niska aktywność i efektywność w pozyskiwaniu środków finansowych na realizację projektów naukowo-badawczych, a także mała liczba publikacji w wysoko punktowanych czasopismach np z listy filadelfijskiej, co spowodowało zaliczenie Jednostki do kategorii naukowej C.

Zasady i tryb przeprowadzania konkursów dotyczących zatrudnienia nauczycieli akademickich reguluje Załącznik nr 7 *Statutu Politechniki Opolskiej*. Na Wydziale istnieją również zasady zatrudniania osób w ramach umów cywilno –prawnych. Nauczyciele są zatrudniani do prowadzenia konkretnego przedmiotu a podstawą zawarcia umowy jest pozytywna opinia wydana przez Komisję weryfikującą kompetencje zawodowe. Komisje powołują dyrektorzy właściwych instytutów. Na każdym z prowadzonych kierunków kształcenia dobór kadry zgodny jest *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego* z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Przegląd dokumentacji zawierającej listę osób zatrudnionych jako minimum kadrowe na poszczególnych kierunkach oraz osób niebędących w składzie minimum kadrowego pozwala stwierdzić, iż dorobek naukowy mieści się w obszarze nauk o zdrowiu, nauk medycznych i nauk o kulturze fizycznej a także nauk humanistycznych, społecznych i przyrodniczych a doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnia jest właściwe i wraz z dorobkiem naukowym adekwatne do założonych efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach. Pozwala to studentom osiągnąć wszystkie założone efekty kształcenia i osiągnąć kompetencje właściwe dla założonej sylwetki absolwenta.

Weryfikacja i ocena kadry akademickiej odbywa się poprzez okresową ocenę nauczycieli akademickich (§ 84-88 *Statutu Politechniki Opolskiej*). Jednolite kryteria okresowych ocen nauczycieli akademickich, zgodnych z *art. 132 Ustawy o Szkolnictwie Wyższym* oraz tryb ich przeprowadzenia stanowią *załącznik nr 8 do Statutu Politechniki Opolskiej*. Okresowej oceny nauczycieli akademickich na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii dokonuje się na podstawie obowiązującego zarządzenia Rektora Politechniki Opolskiej w sprawie szczegółowych zasad oceny nauczycieli akademickich (*Zarządzenie nr 11/2013 Rektora Politechniki Opolskiej w sprawie szczegółowych zasad oceny nauczycieli akademickich*). Oceny dokonuje Wydziałowa Komisja Oceniająca, której skład określa rozporządzenie Rektora. Do obowiązków nauczyciela akademickiego w zakresie okresowej oceny nauczycieli akademickich należy: przygotowanie kwestionariusza okresowej oceny nauczycieli akademickich (*załącznik nr 1 do zarządzenia nr 11/2013 Rektora Politechniki Opolskiej*) wraz z wymaganymi załącznikami; złożenie dokumentacji w terminie i trybie zapisanym w piśmie wzywającym do poddania się ocenie. Do obowiązków bezpośrednich przełożonych (kierownika katedry/dyrektora instytutu) w zakresie okresowej oceny nauczycieli akademickich należy: dokonanie oceny pracownika w zakresie działalności naukowej (nie dotyczy pracowników zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych), kształcenia kadr naukowych i podnoszenia kwalifikacji zawodowych, *dydaktycznej* oraz *organizacyjnej*. Do obowiązków Wydziałowej Komisji Oceniającej w zakresie okresowej oceny nauczycieli akademickich należy: (na podstawie wypełnionych przez osoby oceniane i zaopiniowanych przez bezpośredniego przełożonego kwestionariuszy) dokonanie ocen pracowników w oparciu o przyjęte kryteria; w oparciu o dokonaną ocenę wnioskowanie o

zatrudnienie dalej na zajmowanym stanowisku i uwzględnienie wyróżniającej oceny przy podwyżkach uposażenia, zatrudnienie dalej na zajmowanym stanowisku, ocenę za rok lub rozwiązanie umowy o pracę. Przyjęto następujące kryteria oceny: na podstawie punktacji ujętej w kwestionariuszy okresowej oceny nauczycieli akademickich, przy czym: oceny za działalność naukową dokonuje się na podstawie punktów z publikacji afiliowanych dla Politechniki Opolskiej; w działalności dydaktycznej punkty za godziny dydaktyczne liczone są bez godzin ponadwymiarowych tj. 10 punktów/rok akademicki; oceny wyróżniające przyznaje się zgodnie z przyjętymi przez komisję kryteriami, przy czym ogólną ocenę wyróżniającą uzyskuje pracownik, który przynajmniej w dwóch ocenianych obszarach działalności uzyskał ocenę wyróżniającą; ocena negatywna przyznawana jest w wyniku uzyskania 0 punktów. Na ocenę działalności naukowej składają się m.in. publikacje, udziały w konferencjach, cytowania, recenzje prac. Na ocenę działalności dydaktycznej składają się m.in. wymiar i rodzaj prowadzonych zajęć, wyniki ankietyzacji wśród studentów, publikacje dydaktyczne (np. skrypty, podręczniki), prowadzenie prac dyplomowych, sprawowanie opieki nad Studenckimi Kołami Naukowymi i praktykami zawodowymi. Przy ocenie działalności organizacyjnej bierze się pod uwagę m.in. sprawowanie funkcji, udział w pracach organów kolegialnych, czynne uczestnictwo w krajowych i międzynarodowych organizacjach.

Oceniany jest także rozwój własny tj. uzyskanie tytułów lub stopni naukowych, udział w kursach, szkoleniach, uzyskanie certyfikatów. Przeprowadzenie procedury oceny nauczyciela akademickiego związane jest z podsumowaniem całości dorobku w ocenianym okresie, co pozwala na wyłonienie szczególnie wyróżniających się nauczycieli oraz nauczycieli niewywiązujących się z wynikających z *Regulaminu pracy w Politechnice Opolskiej* obowiązków. Uzyskanie oceny negatywnej w jednym z rodzajów działalności oznacza ponowną ocenę za rok lub wniosek Komisji o rozwiązanie umowy o pracę. Na weryfikację i ocenę kadry akademickiej składają się także hospitacje zajęć, kontrole odbywania zajęć i konsultacji oraz ankiety oceny pracowników przez studentów. Zasady odbywania się hospitacji i kontroli realizacji zajęć regulują pkt. 5.4.4 oraz 5.4.5 *Systemu zapewnienia jakości*. Natomiast wzór ankiety oceny pracownika dydaktycznego przez studentów stanowi załącznik nr 5 do *Systemu zapewnienia jakości kształcenia*. Wyniki oceny nauczycieli akademickich stanowią podstawę do przydziału czynności, w tym zakresu prowadzonych zajęć dydaktycznych. Oceny są niejawnie i znane są tylko Wydziałowej komisji oceniającej, osobie ocenianej oraz bezpośrednio przełożonemu. Kierownik Katedry, jako bezpośredni przełożony jest zobowiązany do omówienia wyników oceny z pracownikami, zwłaszcza ocenionymi negatywnie, oraz wypracowuje działania naprawcze. Funkcjonujący *System zapewnienia jakości kształcenia w Politechnice Opolskiej*, *Statut Politechniki Opolskiej* oraz *Regulamin pracy w Politechnice Opolskiej* umożliwiają weryfikację, a przez to właściwy na potrzeby procesu kształcenia dobór kadry akademickiej. Dopełnieniem powyższych przepisów dotyczących doboru kadry jest *Wydziałowa procedura planowania obciążeń dydaktycznych w roku akademickim 2013/2014*. Zasady i tryb przeprowadzania konkursów dotyczących zatrudnienia nauczycieli akademickich określa *Statut Politechniki Opolskiej* (Załącznik nr 7 do Statutu).

Efektywność prowadzonego procesu *dydaktycznego* sprawdzalna jest poprzez opisane już powyżej ankiety oceny pracowników wypełniane przez studentów. Studenci na spotkaniu z Zespołem Oceniającym przyznali, że warunki jakie stworzono dla procesu ankietyzacji są właściwe tzn. istnieje anonimowość, brak przymusu, i bezpieczeństwo. Studenci uważają ankietę za dość przydatne narzędzie służące do oceny jakości prowadzonej dydaktyki. Efektem takiej oceny jest przygotowany przez Uczelnię ranking nauczycieli akademickich, który opublikowano w *Wiadomościach Uczelnianych*, który

został oceniony wysoko przez nauczycieli i studentów, jako doskonały system motywacyjny. Ranking ten stał się podstawą do przyznania nagród Rektora w zakresie działalności dydaktycznej ale także naukowej i organizacyjnej. Efektywność prowadzonego procesu *dydaktycznego* sprawdzalna jest także poprzez hospitacje zajęć dydaktycznych i okresowa ocenę pracowników naukowo-dydaktycznych co już opisano powyżej. Każdy z pracowników jest hospitowany co 3 lata w przypadku pozytywnych wyników hospitacji. W przypadku oceny negatywnej zaleca się przeprowadzenie hospitacji nie później niż miesiąc od daty zapoznania się z wynikiem. Brak efektów działania tego elementu systemu zapewnienia jakości wynika z tego, że na Wydziale taka sytuacja nie miała jeszcze miejsca. Natomiast istnieje dokumentacja ukazująca skuteczne działanie w ramach tzw. dobrych praktyk. Dokumentacja ta ukazuje jak wyglądał przebieg informacji od momentu zgłoszenia skargi na jakość prowadzonych zajęć przez studentów, przez Opiekuna Roku, Dyrektora Instytutu, Prodziekana ds. Dydaktyki aż do podjęcia przez Dziekana stosownych decyzji i ich wdrożenia. Sposoby oceny efektywności procesu dotyczącego rozwoju naukowego i działań organizacyjnych nie są opisane tak precyzyjnie jak proces dydaktyczny, ale system zawiera wystarczającą ilość elementów przydatnych do ich oceny, ewaluacji i wdrożenia, co będzie można lepiej ocenić w przyszłości. Reasumując, system dotyczący polityki kadrowej Jednostki umożliwia zapewnienie kadry stosownej do potrzeb wynikających z prowadzonej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, umożliwia rozwój jej kwalifikacji, utrzymanie spójności zakresu specjalności reprezentowanych przez kadrę naukowo-dydaktyczną i dydaktyczną z efektami kształcenia określonymi dla prowadzonych w jednostce studiów. Liczba nauczycieli akademickich zaangażowanych w proces dydaktyczny jest adekwatna do liczby jego uczestników, co potwierdziła także PKA w raportach dotyczących ocen programowych przeprowadzonych wcześniej na wszystkich ocenianych kierunkach.

Od roku akademickiego 2010/2011 zajęcia dydaktyczne na Wydziale realizowane są w nowoczesnym kompleksie dydaktyczno-sportowym w II Kampusie Politechniki Opolskiej. Baza dydaktyczna jest jedną z najnowocześniejszych baz w Polsce do realizacji kształcenia na kierunkach fizjoterapia, wychowanie-fizyczne i turystyka i rekreacja, spełnia wszystkie warunki do tego, aby absolwenci mogli uzyskać założone efekty kształcenia i zdobyć kompetencje opisane w sylwetce absolwenta. Baza dydaktyczna, składa się z dwóch obiektów tj. z budynku dydaktycznego (oddanego do użytku w roku 2010) i hali dydaktyczno-sportowej (funkcjonującej od roku 2006). W skład hali dydaktyczno-sportowej (powierzchnia 4000 m²) wchodzi: hala do gier zespołowych, bieżnia lekkoatletyczna, sala gimnastyczna, siłownia, sala do ćwiczeń muzyczno-ruchowych, sala dydaktyczna, sala wykładowa na 200 miejsc, biblioteka, czytelnia wydziałowa, stołówka studencka. W budynku dydaktycznym, znajdują się pomieszczenia administracji i pokoje pracowników oraz sale dydaktyczne: 9 sal seminaryjnych, 21 sal ćwiczeniowych, sala wykładowa na 75 miejsc oraz 3 sale wykładowe po 120 miejsc. Większość pomieszczeń dydaktycznych wyposażona jest w sprzęt audiowizualny (projektory i nagłośnienie). W budynku znajdują się również specjalistyczne pracownie dydaktyczne: pracownia masażu, 2 pracownie fizykoterapii, pracownia odnowy biologicznej, 2 pracownie kinezyterapii, pracownia chorób wewnętrznych, pracownia korektywy, 2 pracownie terapii manualnej, pracownia komputerowa, pracownia anatomii. Ponadto na Wydziale funkcjonują 3 pracownie badawcze (badań wydolnościowych, genetyki, biomechaniki), które są wykorzystywane na potrzeby procesu dydaktyki. Wydział dysponuje również dwiema salami gimnastycznymi (ul. Luboszycka, ul.

Małopolska) i kortem do tenisa ziemnego (ul. Luboszycka). W celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia Wydział wynajmuje następujące obiekty będące własnością Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji: lodowisko „Toropol” (ul. Barlickiego), Stadion lekkoatletyczny im. Opolskich Olimpijczyków (ul. Szarych Szeregów), krytą pływalnię Akwarium (ul. Ozimska), Centrum sportu MOSiR – kompleks boisk do piłki nożnej (ul. Północna). Na terenie II Kampusu Politechniki Opolskiej powstała nowa 50 m pływalnia z wydzieloną częścią rekreacyjną i widownią na 500 miejsc, na której od 2014 będą prowadzone zajęcia dydaktyczne. Weryfikacja struktury dydaktycznej pozwala na formułowanie wniosków dotyczących uzupełnienia wyposażenia, planu napraw i remontów posiadanych zasobów oraz nowych inwestycji. Coroczne plany zapotrzebowania środków do realizacji procesu dydaktycznego, badań naukowych i remontów sporządzane są przez jednostki organizacyjne (katedry) i oceniane przez Dziekana i dyrektorów instytutów, a następnie po zaakceptowaniu kierowane do realizacji. Warunki pracy jak i warunki studiowania zostały dobrze ocenione przez studentów oraz nauczycieli w czasie spotkania z Zespołem Oceniającym.

Polityka finansowa Uczelni prowadzona jest na podstawie Systemu ekonomiczno-finansowego Politechniki Opolskiej (Uchwała Nr 264 Senatu Politechniki Opolskiej z dnia 20 lutego 2008 r. (zał. nr 31). Polityką finansową na Wydziale kieruje Dziekan przy współpracy z poszerzonym kolegium dziekańskim, w skład którego wchodzi Dziekan oraz dyrektorzy instytutów. Dziekan zasięga opinii Wydziałowej Komisji ds. budżetu i finansów. Realizacja budżetu jest monitorowana na bieżąco a ostateczna korekta następuje w IV kwartale. Ważną częścią polityki finansowej Wydziału jest dofinansowanie działalności naukowej, a w szczególności zabezpieczenie środków finansowych na realizację przewodów doktorskich, habilitacyjnych i postępowań o nadanie tytułu profesora zwyczajnego (Zarządzenie Nr 73/2013 Rektora Politechniki Opolskiej z dnia 28 października 2013 r., w sprawie zasad pokrywania kosztów związanych z przeprowadzaniem przewodu doktorskiego lub habilitacyjnego, postępowania habilitacyjnego oraz postępowania o nadanie tytułu profesora w Politechnice Opolskiej). Dziekan w ramach budżetu Wydziału, zabezpiecza również środki na udział pracowników w konferencjach i sympozjach. Integralną częścią polityki finansowej Wydziału jest zapewnienie środków na zakup nowoczesnej aparatury badawczej. Wydział pozyskuje środki na zakup aparatury w ramach realizowanych projektów naukowo-badawczych. W 2012 roku Wydział otrzymał dofinansowanie z konkursu Narodowe Centrum Nauki, na realizację projektu pt. Rola metylacji DNA oraz polimorfizmów typu CNV genów kodujących metaloproteinazy i ich tkankowe inhibitory rozwoju w przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc" w wysokości 489 000,00 zł. Polityka finansowa Jednostki jest spójna z polityką finansową Uczelni. Jednostka dość dobrze rozpoznaje potrzeby finansowe w różnych obszarach zapewniając stabilność finansową i to pomimo czasowych problemów związanych z ujemnym wynikiem finansowym Wydziału. Należy jednak zauważyć, że Jednostka nie zawsze w stopniu wystarczającym nadąża potrzebami finansowymi co dotyczy w szczególności potrzeb związanych z nakładami na doskonalenie kompetencji nauczycieli akademickich oraz na ich rozwój naukowy co potwierdzono podczas spotkań Zespołu Oceniającego z nauczycielami akademickimi.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) **Jednostka zapewnia kadre stosowną do potrzeb wynikających z prowadzonej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej oraz prowadzi politykę kadrową umożliwiającą rozwój kwalifikacji naukowych i dydaktycznych pracowników,**
- 2) **Jednostka dysponuje odpowiednią infrastrukturą dydaktyczną dostosowaną do specyfiki oferowanych studiów, zapewniającą osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia,**
- 3) **Polityka finansowa jednostki zapewnia stabilność jej rozwoju.**

5. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę

Badania naukowe na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii prowadzone są głównie w obszarze nauk o kulturze fizycznej. Działania projakościowe Wydziału w obszarze badań naukowych opierają się przede wszystkim o dotychczasową strukturę jednostki. Działalność naukowa na Wydziale prowadzona jest we wszystkich jednostkach organizacyjnych, tzn. w trzech instytutach, lecz z różnym nasileniem. W strukturze Wydziału mieści się także Biblioteka Wydziałowa. Tematyka gromadzonego księgozbioru jest zgodna z profilem kształcenia na Wydziale.

Jednostka prowadzi badania naukowe w obszarze, dziedzinach i dyscyplinach naukowych związanych z oferowanymi studiami, a wyniki tych badań wykorzystuje w procesie kształcenia. Wiedza z badań oraz umiejętności kadry prowadzącej badania są wykorzystywane w bieżącej dydaktyce. Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii nie posiada uprawnień do nadawania stopni naukowych, lecz podejmowane są działania zmierzające do uzyskania tych uprawnień z obszaru nauk o kulturze fizycznej.

Jednostka realizuje badania naukowe, które finansowane są ze środków uzyskiwanych w ramach konkursów ogłaszanych przez Narodowe Centrum Nauki oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jest to wyrazem pozytywnych działań podejmowanych w ramach autonomii Uczelni i Wydziału, lecz liczba aplikujących o środki finansowe nauczycieli jest stosunkowo niewielka. W związku z faktem, iż Wydział w wyniku oceny parametrycznej uzyskał kategorię naukową „C” nie posiada od 2012 roku środków na badania statutowe. Do roku 2012 na Wydziale realizowane były w latach 2009-2012 projekty badawcze w ramach badań własnych oraz badań statutowych:

Instytut	2009		2010		2011		2012	
	BS	BW	BS	BW	BS	BW	BS	BW
Wychowania Fizycznego	4	6	5	6	5	4	5	5
Fizjoterapii	4	3	4	4	4	3	4	4
Turystyki i Rekreacji	3	6	2	8	3	5	3	2

BS – badania statutowe, BW – badania własne

Należy szczególnie pozytywnie podkreślić to, iż Wydział zbudował swoją tożsamość orientując swoje badania naukowe na praktykę. Uwidacznia się to realizacją kilku zleconych projektów badawczych. Ich rozkład przedstawia się następująco: 2009 rok – 2 projekty (Katedra Sportów Indywidualnych), 2010 rok – 2 projekty (Katedra Wychowania Fizycznego i Sportu), 2011 rok – 1 projekt – (Katedra Sportów Indywidualnych), 2012 rok – 1 projekt (Katedra Sportów Indywidualnych), 2013 rok – 4 projekty (2- Katedra Podstaw Fizjoterapii, 1 – Katedra Biochemii i Fizjologii, 1 – Katedra Antropomotoryki). Należy podkreślić, iż wielu pracowników Wydziału współuczestniczy ponadto w opracowywaniu edukacyjnej polityki prozdrowotnej na różnych szczeblach, występując jako eksperci, konsultanci, wspierając rozwój naukowy młodszych pracowników i studentów.

Pomimo faktu utrudnionego dostępu do środków finansowych przeznaczonych na badania naukowe Wydział promuje postawy prorozwojowe, wprowadzając procedury pomocy finansowej ze środków, którymi dysponuje Dziekan. W Wydziale systematycznie zwiększana jest liczba publikacji o zasięgu ogólnopolskim oraz liczba publikacji o zasięgu międzynarodowym. Dorobek naukowy kadry dydaktyczno – naukowej jednostki za lata 2009 – 2013, mierzony sumaryczną wartością impact factor (IF) oraz liczbą punktów MNiSW, wynosi: 2009 rok (110 prac) – 6.723 IF, 88 KBN; 2010 (103 prace) – 17.448 IF, 183 KBN; 2011 (105 prac) – 22.719 IF, 214 KBN; 2012 (94 prace) – 21.152 IF, 285 KBN; 2013 (65 prac) – 7.377 IF, 80 KBN. Powyższe wartości IF wskazują na stopniowy wzrost publikacji z tzw. listy filadelfijskiej, które są udziałem głównie pracowników Instytutu Fizjoterapii.

Wydział WFiF tylko w niewielkim zakresie prowadzi badania naukowe w skali międzynarodowej. Praktycznie nie są realizowane badania z udziałem specjalistów z zagranicznych ośrodków naukowych. Międzynarodowa współpraca w zakresie badań naukowych przejawia się wyłącznie w postaci nielicznych publikacji z zagranicznymi specjalistami.

Prowadzeniem dokumentacji dotyczącej ewidencji publikacji naukowych pracowników Wydziału zajmuje się samodzielny referent ds. nauki działający w Biurze Dziekana ds. nauki. Zakres czynności administracyjno-wykonawczych tego pracownika został określony na podstawie obowiązujących w Uczelni od 2006 roku Regulaminu Organizacyjnego i Regulaminu Pracy Politechniki Opolskiej i obejmuje ponadto: sporządzanie sprawozdań Wydziału z działalności naukowo-badawczej, prowadzenie dokumentacji w zakresie prawidłowości realizacji prac naukowo-badawczych, prowadzenie ewidencji kosztów związanych z działalnością naukową.

Jednostka stwarza studentom warunki do prowadzenia samodzielnych badań naukowych oraz umożliwia udział w badaniach przez nią prowadzonych. Badania studentów korespondują z realizowaną na Wydziale dydaktyką i mają wpływ na osiągnięte przez nich efekty kształcenia.

Na terenie Wydziału organizowane są międzynarodowe i ogólnopolskie konferencje i seminaria naukowe oraz ogólnopolskie spotkania o charakterze naukowym, w których aktywnie uczestniczą studenci. Publikacje naukowe współautorskie ze studentami w latach 2009-2012 to 63 opublikowane pozycje, głównie w ramach Warsztatów Studenckich Kół Naukowych i Młodych Pracowników Nauki, Zeszytów Naukowych WSB (Wrocław), SKN Akton WFiF PO i wielu innych.

Wydział stwarza studentom możliwość rozwijania zainteresowań naukowych w studenckich kołach naukowych. Na Wydziale funkcjonuje 5 studenckich kół naukowych:

- SKN PEDEUTUS, działa przy Katedrze Metodyki WF – działalność ukierunkowana na rozwijanie zainteresowań, zdobywanie nowych doświadczeń oraz pogłębianie wiedzy i kompetencji zawodowych w zawodzie nauczyciela wf, trenera, fizjoterapeuty, współpraca z ośrodkami zagranicznymi. Ważną inicjatywą koła było przygotowanie autorskiej procedury badania jakości kształcenia (badania ankietowe) wśród studentów ostatnich lat studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia.
- SKN GLOBTROTER, działa w Instytucie Turystyki i Rekreacji – działalność poznawcza i badawcza związana z wykorzystaniem potencjału środowiska naturalnego w aktywności turystycznej, w ekoturystyce, do zagospodarowania turystycznego wybranych regionów kraju.
- SKN AKTON, Instytut Fizjoterapii – działania promujące prozdrowotny styl życia, prace badawcze, współorganizacja corocznych Międzynarodowych Warsztatów Studenckich Kół Naukowych i Młodych Pracowników Nauki oraz propagowanie rozwoju naukowego studentów.

- SKN VIATOR, działa przy Katedrze Turystyki i Promocji Zdrowia – działalność w zakresie pogłębiania wiedzy z zakresu turystyki krajowej i zagranicznej, promocja zdrowego stylu życia.

- SKN BIOTOP, działa w Instytucie Fizjoterapii – organizacja warsztatów naukowych, terapii zajęciowej, imprez sportowo-rekreacyjnych dla środowiska zewnętrznego

Wszystkie koła naukowe działają w oparciu o Statut Studenckiego Koła Naukowego i zobowiązane są do składania corocznych sprawozdań z działalności władzom Wydziału.

Wydział prowadzi własną działalność wydawniczą. O poziom naukowy i edytorski prac dba Komisja Wydawnicza. Wydawane są dwa czasopisma naukowe – *Journal of Physical Education & Health*, wspólnie przez Politechnikę Opolską, Wydział WWFiF oraz PWSZ w Raciborzu oraz *Turystyka, Sport i Zdrowie* wspólnie z *Journal of Combat Sports and Martial Arts*.

Jak wynika z analizy przedstawionych wyżej obszarów tematycznych prowadzonych w jednostce badań naukowych można ocenić, że są one spójne z realizowanym kształceniem na Wydziale i zauważalny jest ich wpływ na osiągnięte efekty kształcenia. Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii nie przygotował jeszcze nowych procedur i narzędzi monitorowania badań naukowych prowadzonych na Wydziale. Dotychczas funkcjonujące rozwiązania wynikają z wieloletniej kultury akademickiej Uczelni. Praca nad budową tych narzędzi jest jednak w toku. W związku z tym nie ma także oddzielnej procedury wskazującej na sposób wykorzystania wyników takich działań. Obecne procedury stosowane na Wydziale dotyczące monitorowania i raportowania realizowanych badań naukowych to Zarządzenie Rektora PO nr 11/2013 w sprawie szczegółowych zasad oceny nauczycieli akademickich – załącznik nr 1 Kwestionariusz okresowej oceny nauczycieli akademickich – część II – Działalność naukowa (rodzaj publikacji/osiągnięcia naukowego, liczba pkt., rok publikacji) nie zostały jeszcze wdrożone, lecz merytorycznie należy ocenić je poprawnie.

Badania naukowe w skali międzynarodowej WWFiF prowadzi w niewielkim zakresie. Praktycznie nie są realizowane badania z udziałem specjalistów zza granicy. Międzynarodowa współpraca w zakresie badań naukowych przejawia się tylko w postaci nielicznych publikacji ze zagranicznymi specjalistami.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego ⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Zakres podejmowanej problematyki badawczej i równocześnie satysfakcjonująca jakość prowadzonych badań charakteryzują działalność naukową Wydziału i równocześnie stanowią o jego miejscu i pozycji w środowisku nauk o kulturze fizycznej w kraju.

Można pozytywnie ocenić aktualność i oryginalność przedstawionych tematów badań naukowych prowadzonych w jednostce i ich spójność z realizowanym zakresem (kierunkami i specjalnościami) kształcenia na Wydziale. Potwierdza to zauważalny wpływ efektów tych badań na osiąganie w jednostce pozytywne efekty kształcenia studentów oraz aktywny udział studentów rozwijających swoje zainteresowania naukowe w studenckich kołach naukowych. Studenci Wydziału aktywnie uczestniczą w realizowanych badaniach naukowych. Znajduje to swój wyraz w licznych publikacjach współautorskich ze studentami, które wynikają z aktywnej działalności w wydziałowych kołach naukowych. Są to w zdecydowanej większości publikacje krajowe. Studenci czynnie korzystają z wielu innych możliwości stwarzanych przez Jednostkę, takich jak wizyty studyjne, obozy survivalowe i naukowe, konferencje międzynarodowe, praktyki i badania międzynarodowe (przykładowo badania nad elektrobiografią i analizą

potencjałów mięśniowych prowadzone we współpracy z uczelnią z Ołomuńca) czy publikacje w międzynarodowych czasopismach naukowych.

6. Uczestniczenie jednostki w krajowej i międzynarodowej wymianie studentów, doktorantów, pracowników naukowych i dydaktycznych oraz współpraca z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami akademickimi, a także z przedsiębiorstwami i instytucjami

Studenci czynnie uczestniczą w programie Erasmus oraz korzystają z wielu innych możliwości stwarzanych przez Jednostkę, takich jak wizyty studyjne, obozy survivalowe i naukowe, konferencje międzynarodowe, praktyki i badania międzynarodowe (przykładowo badania nad elektrobiografią i analizą potencjałów mięśniowych prowadzone we współpracy z uczelnią z Ołomuńca) czy publikacje w międzynarodowych czasopismach naukowych. Współpraca w ramach programu Erasmus obejmuje przede wszystkim uczelnie w Hiszpanii i Portugalii. Inne możliwości to wyjazd na szkołę letnią do Uniwersytetu w Illinois, co obecnie jest jednak mało popularne wśród studentów ze względu na duże koszty pobytu w Stanach Zjednoczonych. Jednostka podjęła już starania mające na celu renegocjację warunków umowy.

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii w podstawowym stopniu zapewnia udział studentów i pracowników w realizacji programów międzynarodowych w ramach obszaru nauk związanych z prowadzonymi kierunkami studiów. Programy te dotyczą wiedzy, wartości i doświadczeń, zarówno na płaszczyźnie kształcenia, jak i badań naukowych i odnoszą się zarówno do studentów na I i II poziomie studiów, jak i pracowników nauki.

W tym punkcie najbardziej znacząca jest współpraca międzynarodowa w ramach umów bilateralnych programu LLP/Erasmus, obejmująca wymianę studentów (na część studiów lub na praktykę) i kadry dydaktycznej. Krótkoterminowe wyjazdy zagraniczne dotyczą zarówno pracowników dydaktyczno-naukowych - STA – Staff Mobility for Teaching, jak i również pracowników administracyjnych – STT - Staff Mobility for Training. Trzeba podkreślić, że współpraca w ramach programu Erasmus dotyczy dużej liczby uczelni oraz obiektów hotelowych i szpitalnych z ośrodków akademickich w Hiszpanii, Portugalii, Czechach, Niemczech, Turcji i Litwie, m.in.: Instituto Politécnico do Cávado e do Ave, Universidad Politécnica de Valencia, Universidad de Jaen, Instituto Superior da Maia, Universidade Tecnica de Lisboa, Universidad de A Coruna, Gaziantep Universitesi, Univerzita Palackeho v Olomouci, Universidad de Almería, Università' degli Studi del Piemonte Orientale "Amedeo Avogadro", Universidad de Las Palmas de Gran Canaria, Instituto Politécnico de Bragança, Bethesda Hospital Wupertal, hotel Infante De Sagres, w Porto, Fachhochschule Kiel, hotel Gran Canaria Princess.

Pozytywnie należy ocenić fakt, iż w ostatnich latach wzrasta liczba przyjeżdżających studentów (z 21 do 33 osób), natomiast przeciwną tendencję wykazuje liczba wyjeżdżających studentów (spadek z 41 do 21 osób). W grupie pracowników uczestniczących w wymianie międzynarodowej zdecydowanie przeważają osoby wyjeżdżające (27 do 3 osób w latach 2010-2013). Słabą stroną wymiany pracowników naukowo-dydaktycznych i pracowników administracyjnych jest więc jej "jednokierunkowość". W przeciągu ostatnich czterech lat przyjechały w ramach programu Erasmus na Wydział WFiF tylko cztery osoby – pracownicy z Litwy, Rumunii i Hiszpanii.

Studenci korzystają również z oferty praktyk zagranicznych w ramach programu LLP/Erasmus. System przyjęty na Wydziale umożliwia zaliczenie studentom praktyki

realizowanej za granicą w (o ile spełnia one zadane kryteria) na poczet praktyki wymaganej programem kształcenia.

Oficjalna współpraca z uczelniami zagranicznymi jest realizowana na szczeblu centralnym Politechniki Opolskiej. Jednostką odpowiedzialną jest Dział Współpracy Międzynarodowej, który odpowiada za formalno-prawne aspekty wymiany naukowej. Na szczeblu Wydziału organizowana jest rekrutacja oraz prowadzone są rozmowy kwalifikacyjne z zainteresowanymi studentami. System przekazu informacji o praktykach zagranicznych należy ocenić na Wydziale pozytywnie. Procedura wyjazdu w ramach programu Erasmus jest opracowana bardzo szczegółowo. Informacje o możliwości zagranicznych pobytów są dostarczane studentom przede wszystkim w postaci elektronicznej - są umieszczone na stronach internetowych i na Facebooku Działu Współpracy Międzynarodowej Politechniki Opolskiej. Poza tym informacje na ten temat są publikowane w postaci plakatów na Wydziale i w Centrum Obsługi Studenta. Ważnym elementem promocji studenckich pobytów zagranicznych są spotkania ze studentami, którzy uczestniczyli już w programie wymiany międzynarodowej Erasmus i przekazują swoje doświadczenia z tego pobytu.

Poza programem Erasmus na Wydziale WFiF organizowana jest także wymiana studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych w ramach umowy z Illinois State University (USA). Jej efektem jest coroczna organizacja Polsko-Amerykańskiej Szkoły Letniej, w ramach której organizowane są spotkania naukowe z przyjeżdżającymi ze Stanów Zjednoczonych nauczycielami akademickimi i studentami (w latach 2010-2013: 7 profesorów wizytujących i 38 studentów, ze względu na barierę finansową wyjechał tylko 1 student i 2 pracowników).

Na Wydziale WFiF w niewielkim stopniu zapewniane są nauczycielom akademickim możliwości wyjazdu na staże naukowe (pojedyncze przypadki). Wymiana międzynarodowa realizowana jest głównie w ramach innych programów, umów dwustronnych i jednorazowych zaproszeń.

Słabą stroną wymiany pracowników naukowo-dydaktycznych i pracowników administracyjnych jest "jednokierunkowość" tej wymiany - wyraźnie przeważają wyjazdy nad przyjazdami.

Jednostka przedstawiła szereg działań ukierunkowanych na dalszą internacjonalizację procesu kształcenia. Jest to między innymi przytoczone wyżej renegotjowanie warunków umowy z Uniwersytetem w Illinois, co ma na celu zwiększenie liczby studentów korzystających z wyjazdu do Stanów Zjednoczonych.

Ponadto Jednostka zamierza wziąć udział we wdrażaniu programu Progress III, który skupia kilkanaście zagranicznych uczelni i ma na celu inicjowanie wspólnych przedsięwzięć naukowych. Jednostka nie potrafiła jednak przedstawić satysfakcjonujących przyczyn, dla których do tej pory nie nawiązano stałej współpracy z bliższymi ośrodkami akademickimi, np. w Niemczech czy Czechach. Studenci wyrazili zainteresowanie takimi możliwościami. Jednostka nie wskazała procedur, które opisywałyby wpływ internacjonalizacji procesu kształcenia na efekty lub program kształcenia, mimo że – zdaniem przedstawicieli Jednostki – takie zmiany w programie nauczania się pojawiły (przykładowo więcej zajęć praktycznych, wprowadzenie specjalistycznych metod fizjoterapeutycznych).

Ważnym elementem internacjonalizacji studiów na WWFiF będzie przygotowywany wspólny program studiów na kierunku wychowanie fizyczne organizowany w kooperacji z Instituto Politecnico de Braganca. Projekt jest dopiero w trakcie przygotowań, umowa przewiduje uzyskiwanie przez studentów obu uczelni dwóch dyplomów na poziomie studiów

I. stopnia, przy czym ostatni rok studiów odbywać się będzie w zagranicznej Uczelni partnerskiej (w języku angielskim). Z powyższego wynika, że warunkiem realizacji tego projektu jest przygotowanie oferty przedmiotów w języku angielskim. W chwili obecnej oferta przedmiotów w języku angielskim na WWFiF nie istnieje.

Można stwierdzić, iż działania Wydziału w zakresie internacjonalizacji procesu kształcenia mają jak na razie mało znaczący wpływ na realizację procesu kształcenia oraz na osiągnięcie efektów kształcenia.

Wydział organizuje regularnie Międzynarodową Konferencję Studenckich Kół Naukowych Młodych Pracowników Nauki w Głuchołazach.

Skala współpracy Wydziału WFIF z ośrodkami krajowymi i międzynarodowymi jest, jak dotychczas, niewielka. Należy zaznaczyć, iż występuje stosunkowo słaby związek tejże współpracy z prowadzonym kształceniem i działalnością naukowo-badawczą Wydziału.

Jednostka prowadzi współpracę z Uniwersytetem w Illinois, doraźnie współpracuje też z innymi uczelniami przy okazji np. prowadzonych badań. Jednostka nie wskazała ponadto innych krajowych lub zagranicznych ośrodków zagranicznych poza tymi, z którymi nawiązanie współpracy jest dopiero planowane. Jednostka nie wdrożyła programu wymian krajowych. Studenci są wysoce zainteresowani takimi programami

Pozytywne perspektywy współpracy międzynarodowej wiążą się z funkcjonującym na Politechnice Opolskiej Instytutem Konfucjusza, którego działalność może być szansą do rozwoju współpracy naukowej z Chinami. Ponadto Politechnika Opolska jest członkiem konsorcjum 11 uczelni z trzech krajów (Polska, Czechy, Słowacja), efekty tego członkostwa są jak na razie znikome.

Istotnym problemem Wydziału jest niewielki zakres wymiany krajowej oferowanej studentom. Władze Jednostki wskazały, iż priorytetem było uruchomienie wymiany międzynarodowej, z uwagi na fakt większego zainteresowania studentów tymi programami. Zaleca się nawiązanie współpracy z ośrodkami krajowymi, szczególnie w sytuacji zbyt wysokich kosztów związanych z pobytem studentów zagranicą. Pozwoli to na wyjazdy większej grupy studentów, która będzie miała możliwość dodatkowego rozwoju i wymiany doświadczeń ze studentami pokrewnych jednostek. Jednostka nie prowadzi również żadnego procesu ankietyzacji dotyczącego wymiany międzynarodowej studentów. Zaleca się stworzenie kwestionariusza ankiety, dotyczącego wymiany w kontekście jakości kształcenia i osiąganych przez studentów efektów kształcenia poza macierzystą Uczelnią.

Wydział współpracuje jednak z ośrodkami akademickimi w Polsce w zakresie działalności naukowo-badawczej, umożliwiając dzielenie się podczas konferencji naukowych, sympozjów i seminariów doświadczeniami oraz doskonaleniem warsztatu naukowego i dydaktycznego.

Z dokumentacji, jak również z rozmów przeprowadzonych z pracownikami Wydziału i studentami wynika, iż istnieje jeszcze kilka innych przykładów ukazujących skalę i związek współpracy krajowej oraz międzynarodowej z ośrodkami akademickimi, jednak są to działania na wstępnym etapie ustaleń, których wymierne efekty będą widoczne w dłuższej perspektywie czasowej.

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii aktywnie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z najważniejszymi instytucjami związanymi z biznesem, edukacją, szkolnictwem wyższym i rozwojem badań naukowych.

Jak wynika z dokumentacji, rozmów z władzami i pracownikami Wydziału a także z pracodawcami, współpraca ze środowiskiem lokalnym jest bardzo ważnym elementem

strategii rozwoju Wydziału i ma wpływ na modyfikację realizowanych programów kształcenia oraz tworzenie nowych propozycji edukacyjnych.

Relacje akredytowanej jednostki z otoczeniem społeczno – gospodarczym opierają się w głównej mierze na współpracy o charakterze naukowo-dydaktycznym, dydaktycznym, naukowo – badawczym, współorganizowaniu imprez sportowych, organizacji i prowadzeniu szkoleń i konferencji, propagowaniu sportu, turystyki i rekreacji oraz stażach i praktykach studenckich. Warto podkreślić różnorodność i szerokie spektrum różnego rodzaju podmiotów, organizacji, firm i instytucji, z którymi Wydział oraz jego instytuty prowadzą współpracę. Współpraca naukowa i dydaktyczna ma ponadto bezpośredni wpływ na rozwój oferty naukowo-dydaktycznej oraz możliwość zdobycia dodatkowych kompetencji zawodowych przez studentów (np. poprzez kursy instruktora sportu). Znaczenie i rola współpracy z otoczeniem zewnętrznym znajduje także swoje odzwierciedlenie w założeniach i celach strategii wydziału, która kładzie duży nacisk na współpracę z instytucjami, przedsiębiorstwami oraz organami państwowymi i samorządowymi.

Współpraca z otoczeniem społeczno – gospodarczym jest dokumentowana, m.in. w formie sprawozdań, przez poszczególne instytuty. W trakcie wizytacji zapoznano się także z podpisanymi porozumieniami i umowami o współpracy zawieranymi przez Wydział oraz jego jednostki organizacyjne z interesariuszami zewnętrznymi. Przykładem dobrej praktyki wspierającej współpracę w interesariuszami zewnętrznymi i pośrednio dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy jest projekt Instytutu Turystyki i Rekreacji pn. „Akademia Biznesu” powołany 16.01.2013 r. na zebraniu pracowników Instytutu, w ramach którego realizowany jest bezpłatny cykl wykładów otwartych prowadzonych w głównej mierze przez praktyków biznesu (do tej pory odbyły się 4 wykłady).

Uzupełnieniem działań prowadzonych przez Wydział jest także aktywność Akademickiego Biura Karier, które ma szeroką ofertę zarówno dla pracodawców, jak i studentów. Prowadzi także działania promocyjne wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz organizuje na uczelni wykłady, które prowadzą pracodawcy z różnych branż. Potrzeba takich spotkań była wynikiem wniosków z analizy losów zawodowych absolwentów, co potwierdza wykorzystanie wyników tych badań w celu kształtowania oferty zajęć dla studentów. Współpraca Biura Karier z Wydziałem jest oceniana wysoko i pozytywnie przez pracowników tejże jednostki.

Współpraca Wydziału z absolwentami w zakresie opracowywania programów studiów ma obecnie nieformalny charakter i jest mocno ograniczona. Mając na uwadze niezwykle cenną, potencjalną rolę absolwentów w zakresie określania efektów kształcenia i oferty Wydziału zgodnej z potrzebami rynku pracy sugerowane jest wzmocnienie tej współpracy oraz jej sformalizowanie, np. poprzez włączenie do struktury wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Współpraca z otoczeniem społeczno – gospodarczym stanowi mocną stronę Wydziału, choć w kontekście osiągnięcia właściwych efektów kształcenia w dużej mierze opiera się ona jednak na kontaktach bezpośrednich, współpracy nieformalnej oraz w odniesieniu do poszczególnych instytutów cechuje ją różna intensywność. W kontekście osiągnięcia właściwych efektów kształcenia warto rozwijać także działalność gremiów odpowiedzialnych za proces zapewniania wysokiej jakości kształcenia na Wydziale, do których włączeni formalnie zostali przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych. Ich realny udział w tych gremiach jest obecnie dosyć ograniczony.

Pracodawcy obecni na spotkaniu podczas wizytacji deklarowali poczucie wpływu na programy studiów, ale jednocześnie zaznaczali, że ma on raczej pośredni charakter, stąd warto rozwijać w dalszym stopniu współpracę na tej płaszczyźnie. Pracodawcy włączani są natomiast w proces kształtowania oferty studiów podyplomowych, choć sugerowane jest

pogłębienie tej współpracy poprzez np. objęcie pracodawców zatrudniających absolwentów badaniami ewaluacyjnymi.

Na podstawie przeprowadzonej wizytacji, opinii uzyskanych w jej trakcie od przedstawicieli pracodawców i studentów oraz przedstawicieli Wydziału należy stwierdzić, że jednostka współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w celu osiągnięcia właściwych efektów kształcenia w stopniu **pełnym**. Proponowane są jednak pewne działania, które pogłębią i poszerzą dotychczasową współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego:

- zwiększanie realnego udziału pracodawców w procesie budowania wysokiej kultury jakości kształcenia na poziomie Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, np. poprzez działania związane z budową świadomości i wiedzy na temat WSZJK wśród pracodawców formalnie zaangażowanych w funkcjonowanie tego systemu (pozwoli to na podkreślenie ich rzeczywistego wpływu na decyzje dotyczące jakości kształcenia),

- zacieśnianie kontaktów i rozwijanie współpracy z absolwentami.

Studenci Wydziału odbywają praktyki, których wymiar uzależniony jest od studiowanego kierunku. Studenci twierdzą, że z reguły praktyki te prowadzone są w sposób rzetelny, a Jednostka prowadzi bieżący monitoring miejsc, w których odbywane są praktyki, głównie poprzez ich hospitacje. Studenci wskazali pojedyncze przypadki, kiedy kontrola odbywa się w formie telefonicznej i możliwe jest przez to odbycie nierzetelnych praktyk i nieosiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Władze Jednostki nie miały wiedzy na temat takich sytuacji i nie miały opracowanych innych procedur weryfikowania jakości prowadzonych praktyk.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego ⁴ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Studenci i pracownicy Wydziału WFiF mają stworzone możliwości uczestniczenia w programach międzynarodowych. Wydział prezentuje zadawalający stopień umiędzynarodowienia w zakresie międzynarodowej współpracy akademickiej. Na Wydziale WFiF w niewielkim stopniu zapewniane są nauczycielom akademickim możliwości wyjazdu na staże naukowe (pojedyncze przypadki). Wymiana międzynarodowa realizowana jest głównie w ramach innych programów, umów dwustronnych i jednorazowych zaproszeń.

Słabą stroną wymiany pracowników naukowo-dydaktycznych i pracowników administracyjnych jest "jednokierunkowość" tej wymiany - wyraźnie przeważają wyjazdy nad przyjazdami.

2) Uczelnia podpisała bilateralne umowy o międzynarodowej współpracy z kilkoma zagranicznymi uczelniami, co owocuje wymianą studentów i kadry dydaktyczno-naukowej. Studenci i pracownicy ocenianego wydziału mają dostęp do informacji dotyczących ogólnych zasad uczestnictwa w wymianach międzynarodowych.

3) Współpraca krajowa oraz międzynarodowa Jednostki z ośrodkami akademickimi stale się rozwija i poszerza. Ma to wpływ na realizację programu kształcenia oraz jakość usług dydaktycznych, w tym na działalność naukowo-badawczą. Skala współpracy Wydziału WFiF z ośrodkami krajowymi i międzynarodowymi jest, jak dotychczas, niewielka. Należy zaznaczyć, iż występuje stosunkowo słaby związek tejże współpracy z prowadzonym kształceniem i działalnością naukowo-badawczą Wydziału.

4) Jednostka współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w celu osiągnięcia właściwych efektów kształcenia w stopniu pełnym. Proponowane są jednak pewne

działania, które pogłębią i poszerzą dotychczasową współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego:

- zwiększanie realnego udziału pracodawców w procesie budowania wysokiej kultury jakości kształcenia na poziomie Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, np. poprzez działania związane z budową świadomości i wiedzy na temat WSZJK wśród pracodawców formalnie zaangażowanych w funkcjonowanie tego systemu (pozwoli to na podkreślenie ich rzeczywistego wpływu na decyzje dotyczące jakości kształcenia),

- zacieśnianie kontaktów i rozwijanie współpracy z absolwentami.

7. Wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne zapewniane przez jednostkę studentom i doktorantom w procesie uzyskiwania efektów uczenia się

Jednostka zapewnia studentom właściwą opiekę dydaktyczną i naukową. Studenci mają możliwość oddziaływania na funkcjonowanie Jednostki w tym zakresie poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału oraz komisjach, w tym m.in. komisji dyscyplinarnej, stypendialnej oraz ds. zapewniania jakości kształcenia. Studenci mają możliwość zgłaszania uwag dotyczących ww. form opieki za pośrednictwem proces ankietyzacji lub bezpośrednio opiekunom poszczególnych roczników. Przedstawiciele samorządu nie mają zapewnionego udziału w procesie ankietyzowania, w tym opracowywania, sprawdzania i podsumowywania ankietyzacji. Jednostka nie przedstawiła przyczyn tego stanu, podobnie jak przedstawiciele samorządu, którzy są zainteresowani szerszym udziałem w tym procesie.

Jednostka przywiązuje dużą wagę do potrzeb osób niepełnosprawnych, dostosowując infrastrukturę i oferując stosowne możliwości w organizacji studiów, takie jak realnie wykorzystywana przez studentów indywidualna organizacja studiów. System zapewnienia pomocy materialnej oraz innych świadczeń dostępnych dla studentów działa właściwie, oferując je na sprawiedliwych zasadach według ogólnodostępnych i czytelnych dla studentów procedur.

Jednostka umożliwia studentom udział w pracach kół naukowych, w badaniach i konferencjach oraz możliwość publikacji materiałów w czasopiśmie naukowych, zapewniając warunki materialne dla funkcjonowania kół naukowych. W opinii studentów zasoby biblioteki są w pełni wystarczające. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów w ramach konsultacji, których terminy są podane na stronach poszczególnych instytutów i katedr. Studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA uznali, że możliwość kontaktu z nauczycielami jest im zapewniona.

Zapewniana przez Jednostkę opieka dydaktyczna jest realizowana poprzez starostów i opiekunów roku, a system ten zdaniem studentów bardzo dobrze pełni swoją rolę. Opiekunowie prowadzą regularne, protokołowane spotkania ze starostami, w trakcie których starości przekazują uwagi studentów co do procesu kształcenia. Efektywność tego systemu ocenić należy wysoko.

Nauczyciele akademicy udostępniają studentom materiały dydaktyczne, głównie za pośrednictwem stron internetowych. Informacje dotyczące toku studiów, wyników zaliczeń i egzaminów upubliczniane są za pośrednictwem strony internetowej, podawane są też na zajęciach przez prowadzących.

W Jednostce funkcjonuje Akademickie Biuro Karier, które koordynuje monitoring losów zawodowych absolwentów Wydziału. Podstawowymi aspektami działalności Biura jest prowadzenie procesu ankietyzacji wśród absolwentów, organizacja szkoleń i warsztatów dla studentów oraz doradztwo zawodowe i personalne. Zadaniem Biura jest również wspieranie studentów w szukaniu pracy i rozpoczynaniu kariery zawodowej. Biuro zajmuje się analizą trendów na rynku pracy. Dodatkowo prowadzi działalność badawczą, skupiającą się na monitorowaniu oczekiwań studentów wobec pracodawców i kariery zawodowej.

Biuro realizuje regularnie badania losów absolwentów z wysoką responsywnością (30%). Wyniki Badania Losów Zawodowych Absolwentów przekazywane są Dziekanowi Wydziału. Należy zauważyć, że przeprowadzane ankiety pozwalają w sposób kompleksowy i efektywny dokonać oceny dotychczasowego kształcenia i podjąć decyzję co do konkretnych zmian. W ankietach znajdują się konkretne pytania dotyczące programu nauczania, w tym praktyk, szkoleń, zajęć praktycznych, jak również samych prowadzących i ich poziomu.

Osoby odpowiedzialne za prowadzenie Biura przedstawiły konkretne efekty prowadzonych działań, w tym te wynikające z ankietyzacji. Jest to przykładowo wprowadzenie spotkań z pracodawcami do programu zajęć. Działanie procedur oraz mechanizmów umożliwiających badanie losów absolwentów należy ocenić bardzo wysoko. Jednocześnie konieczne jest zauważenie, że studenci mają nikłą wiedzę na temat funkcjonowania Biura, co wynikać może z niewystarczającej promocji jego działań.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym wskazali, że sytuacje sporne są raczej wyjątkiem i Jednostka zawsze szybko reaguje na każdy komunikat studentów. Studenci swoje uwagi przekazywać mogą anonimowo do wyznaczonej skrzynki albo poprzez starostów lub opiekunów roku. Studenci wskazali również sytuacje, kiedy kontaktowali się bezpośrednio z władzami Jednostki. Studenci uważają taki system za efektywny, jednak nie zapewnia im on pełnego udziału, tj. po zasygnalizowaniu danego problemu studenci nie mają świadomości, co dalej dzieje się z przekazaną władzom sprawą.

Studenci mają ponadto możliwość odwoływania się od doręczanych decyzji, w których zdaniem studentów zawsze jest pouczenie o możliwości wniesienia odwołania.

Jednostka wspiera działalność samorządu, dając samorządowi właściwe warunki materialne i organizacyjne do prowadzenia swojej działalności. Samorząd zna swoje kompetencje, a Jednostka je respektuje. Studenci dobrze rozpoznają działalność samorządu, znają osoby wchodzące w jego skład i potrafią wymienić przykłady działalności samorządu. Członkowie Samorządu biorą aktywny udział w pracach Parlamentu Studentów RP.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Jednostka ma w pełni wdrożony system opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej, uwzględniający także potrzeby osób niepełnosprawnych,**
- 2) Jednostka ma w stopniu znaczącym wdrożony efektywny system rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych**
- 3) Jednostka w pełni wspiera działalność samorządu oraz organizacji zrzeszających studentów lub doktorantów i współpracuje z nimi**

8. Spójność systemu wewnętrznych przepisów prawnych normujących proces zapewnienia jakości kształcenia, oraz jego zgodność z przepisami powszechnie obowiązującymi

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia realizowany przez Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej został wprowadzony na mocy Zarządzenia nr 16/2012 Rektora Politechniki Opolskiej z dnia 12 kwietnia 2012 r. znowelizowanego Zarządzeniem nr 59/2013 Rektora Politechniki Opolskiej z dnia 3 września 2013 r. Dokument zawiera strukturę organizacyjną wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, założenia i obszary jego działania, w tym cele wdrażania oraz osoby odpowiedzialne za poszczególne zadania. Na poziomie Uczelni powołano Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia, natomiast na poziomie Wydziału Pełnomocnika Dziekana ds. Jakości Kształcenia (Pełnomocnika powołano na wniosek Dziekana po uprzednim zaopiniowaniu przez Radę Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii na posiedzeniu w dniu 30 stycznia br.) oraz Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia (na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 23 października br.). W zarządzeniu wprowadzającym system określono zadania Pełnomocnika Dziekana ds. Jakości kształcenia oraz Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, a także Uczelnianej oraz Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia. Wskazano również konieczność współpracy Wydziałowych Rad ds. Jakości Kształcenia z Wydziałowymi Komisjami ds. Programów Kształcenia w zakresie oceny programów.

Zakres kompetencji Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia został określony w Uchwale nr 33 Rady Wydziału Wychowania Fizycznego z dnia 12 czerwca 2013 r. następnie zmienionej Uchwałą nr 38 Rady Wydziału z dnia 23 października 2013 r. Skład osobowy Rady wskazuje, iż do prac nad jakością kształcenia włączono przedstawiciela samorządu studentów. Ponadto z analizy dokumentów konstytuujących wewnętrzny system oraz powołujących składy osobowe organów stanowiących jego strukturę zarówno na poziomie Uczelni jak i Wydziału można stwierdzić, iż w pracach uczestniczą studenci, a także uczestnicy studiów doktoranckich (na poziomie Uczelni).

Spotkania Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia są protokołowane, sporządzane są listy obecności, prowadzona jest również kompletna dokumentacja. Rada działa w oparciu o harmonogram prac opracowywany na dany rok akademicki. Podobnie jest w przypadku Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia. Ponadto sporządzane są protokoły ze spotkań Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia z prodziekanem ds. dydaktyki oraz zastępcami dyrektorów instytutów Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii oraz spotkań prodziekana ds. dydaktyki z dyrektorami instytutów oraz ich zastępcami. Ponadto na ocenianym Wydziale Dziekan powołał na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 23 października br. Komisję ds. programów kształcenia, która odpowiada za monitorowanie programów kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale.

W związku z powyższym stwierdzić można, iż struktura podejmowanych decyzji w zarządzaniu jakością zarówno na poziomie centralnym, jak i wydziałowym jest przejrzysta. Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale zgodnie z Uchwałą nr 38 Rady Wydziału z dnia 23 października 2013 r. oparte jest o następujących procedurach:

- WWFiF/WSZJK/P1: Zasady kontroli zajęć dydaktycznych i konsultacji;
- WWFiF/WSZJK/P2: Zasady hospitacji zajęć dydaktycznych;
- WWFiF/WSZJK/P3: Zasady wyboru przedmiotów obieralnych;
- WWFiF/WSZJK/P4: Zasady powierzania obowiązków opiekuna pierwszego roku;
- WWFiF/WSZJK/P5: Zasady planowania obciążeń dydaktycznych;

- WWFiF/WSZJK/P6: Zasady okresowej oceny nauczycieli akademickich;
- WWFiF/WSZJK/P7: Monitorowanie mobilności pracowników i studentów;
- WWFiF/WSZJK/P8: Ocena i monitorowanie programów i zakładanych efektów kształcenia;
- WWFiF/WSZJK/P9: Zasady prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz dokumentowania procesu kształcenia;
- WWFiF/WSZJK/P10: Zasady monitorowania prawidłowości oceniania studentów i słuchaczy studiów podyplomowych;
- WWFiF/WSZJK/P11: Zasady monitorowania praktyk studenckich;
- WWFiF/WSZJK/P12: Zasady dyplomowania na studiach I stopnia;
- WWFiF/WSZJK/P13: Zasady dyplomowania na studiach II stopnia;
- WWFiF/WSZJK/P14: Zasady ustalania zastępstw i odrabiania zajęć dydaktycznych.

Wszystkie procedury oraz dokumenty dotyczące WSZJK mają zostać udokumentowane w opracowywanej Wydziałowej Księdze Jakości.

W związku z tym, że powyższe procedury zostały dopiero opracowane dotychczas na ocenianym Wydziale zapewnianie właściwej jakości kształcenia odbywa się poprzez podejmowane działań w zakresie oceny i weryfikacji programów kształcenia przez wspomnianą wyżej Wydziałową Komisję ds. Programów Kształcenia, która dokonuje systematycznego przeglądu procesu kształcenia także w zakresie zgodności programów z KRK. Ponadto na Wydziale dokonuje się oceny i weryfikacji efektów kształcenia poprzez badanie jakości prac dyplomowych, weryfikację pisania prac dyplomowych przez studentów zgodnie z procedurą antyplagiatową wprowadzoną Zarządzeniem Rektora nr 4/2007 z dn. 1 lutego 2007 r. oraz wymaganiami dotyczącymi prac dyplomowych prowadzonych na Wydziale opracowanymi przez poszczególne instytuty. Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii posiada także mechanizmy oceny jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych poprzez hospitację zajęć dydaktycznych. Procedura przeprowadzania hospitacji wraz ze wzorem protokołu z hospitacji została określona w Zarządzeniu Rektora wprowadzającym system, z której wynika, iż podlegają jej wszyscy nauczyciele akademicy, a zwłaszcza doktoranci i młodszy pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzący zajęcia. Na początku każdego semestru sporządzany jest przez Dziekana ramowy plan hospitacji. W przypadku oceny negatywnej nie później niż w ciągu jednego miesiąca zleca się kolejną hospitację. Wzór protokołu z hospitacji zawiera stosowne elementy wraz ze szczegółowymi wskazaniami merytorycznymi, co do sposobu, formy i treści prowadzonych zajęć, a także uwagi i zalecenia. Wydział monitoruje także kadrę prowadząca zajęcia. W Jednostce prowadzona jest ocena pracowników naukowo-dydaktycznych odbywająca się zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 50/2004 z dn. 23 grudnia 2004 r. z późn. zm. (Zarządzenie nr 11/2013 z dn. 25 lutego 2013 r.) oraz zapisami Statutu Uczelni przez Wydziałową Komisję Oceniającą nauczycieli akademickich. Podstawę oceny nauczyciela akademickiego stanowi jego dorobek naukowo-badawczy, dydaktyczny i organizacyjny. Pozostali pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi podlegają ocenie zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 29/2008 z dn. 28 maja 2008 r. Ponadto nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym Wydziale oceniani są przez studentów z pomocą ankiety, która przeprowadza się w każdym semestrze. Na Wydziale podejmowane są także działania w zakresie monitorowania losów zawodowych absolwentów, Jednostka dysponuje wynikami badań przeprowadzanych na szczeblu centralnym za które odpowiedzialne jest Biuro Karier. Podsumowując stwierdzić należy, iż wewnętrzne akty prawne regulują kwestie zapewniania jakości kształcenia w obszarach działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, w tym określają wykorzystywanie stosownych narzędzi do przeprowadzania

badan. Wewnętrzny system zapewnienia jakości wdrożony w jednostce obejmuje wszystkie stopnie studiów, w tym także studia podyplomowe.

Dokumentacja dotycząca wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale jest prowadzona i udostępniana przez Rektorat, Dziekanat.

Wydział opracował dotychczas następujące dokumenty dotyczące analizy jakości kształcenia:

- opracowanie „Efekty kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne Politechniki Opolskiej w samoocenie studentów” z 2007 r.”;
- opracowanie „Wybrane zagadnienia jakości w wychowaniu fizycznym (aspekty jakości w wychowaniu fizycznym)” z 2008 r.
- coroczny raport Jakości kształcenia na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii. W raporcie udostępnionym Zespołowi oceniającemu za rok 2013 znalazła się Analiza wyników badań ewaluacyjnych na temat jakości kształcenia na kierunkach wychowanie fizyczne, turystyka i rekreacja Politechniki Opolskiej oraz fizjoterapia Ponadto syntetyczny raport z badań nad jakością kształcenia na kierunku Wychowanie fizyczne Politechniki Opolskiej oraz wnioski z badań Akademickiego Biura Karier na temat *losów zawodowych absolwentów* Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii.

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej opracował strukturę systemu zapewnienia jakości kształcenia zgodną z system wewnętrznym przepisów prawnych w Uczelni, stwarzając mechanizmy do jego doskonalenia i analizy jego działań. Jednostka rozpoczęła wdrażanie opracowanych procedur zapewnia jakości w poszczególnych elementach składających się na proces kształcenia i rozwija dokumentację to potwierdzającą.

Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny instytucjonalnej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	Częściowo	niedostatecznie
1	strategia rozwoju		X			
2	wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		

3	cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych oraz system ich weryfikacji		X			
4	zasoby kadrowe, materialne i finansowe		X			
5	prowadzenie badań naukowych		X			
6	współpraca krajowa i międzynarodowa			X		
7	system wsparcia studentów i doktorantów		X			
8	przepisy wewnętrzne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia		X			

Jednostka właściwie zidentyfikowała swoje mocne i słabe strony, znalazło to potwierdzenie w ocenach Zespołu wizytującego.

Do mocnych stron Jednostki, na których należałoby się oprzeć realizując proces kształcenia, należy zaliczyć:

- Wydział jest rozpoznawalny w regionie;
- znaczne zainteresowanie ofertą edukacyjną Wydziału i stabilne wskaźniki rekrutacji;
- znacząca pozycja Wydziału w strukturach Uczelni;
- nowoczesna infrastruktura dydaktyczna i naukowo-badawcza;
- różnorodna oferta przedmiotów do wyboru;
- dobre relacje i pozytywne oddziaływanie na otoczenie społeczno-gospodarcze;
- włączenie interesariuszy zewnętrznych w proces tworzenia oferty edukacyjnej.

Zdiagnozowane przez Jednostkę słabe strony potwierdzone przez Zespół Oceniający, które należałoby poprawić to przede wszystkim:

- braku uprawnień do nadawania stopnia doktora nauk o kulturze fizycznej;
- niezadowalającą ofertę studiów podyplomowych;

- niewystarczająca współpraca z wiodącymi ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą;
- niską aktywność i efektywność w pozyskiwaniu środków finansowych na realizację projektów naukowo-badawczych;
- małą liczbę publikacji w wysokopunktowanych czasopismach np. z listy filadelfijskiej, co spowodowało zaliczenie Jednostki do kategorii naukowej C.

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Dr hab. Jolanta Żyśko

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej Władze Uczelni przesłały dokument zawierający 19 stron tekstu (wraz z 27 załącznikami), w którym ustosunkowano się do uwag z raportu. Napisano w nim między innymi: *„Uwagi Zespołu Oceniającego PKA poczynione podczas wizytacji na Wydziale WWFiF (a także w ramach oceny instytucjonalnej Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki) umożliwiły podjęcie działań doskonalących SZJK, określając niezbędne działania zapobiegawcze i naprawcze w obszarach wskazanych w Raporcie wraz z narzędziami i procedurami postępowania.”*

Analiza i ocena przesłanego przez Uczelnię materiału pozwala stwierdzić, iż Uczelnia rzeczywiście dokonała szeregu działań naprawczych, które pozwalają zmienić ocenę w odniesieniu do dwóch kryteriów: kryterium 2) wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia oraz kryterium 6) współpraca krajowa i międzynarodowa. Przykłady działań Uczelni, które pozwalają na zmianę oceny podano poniżej:

Kryterium 2: Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia:

1. Na Uczelni została opracowana i zatwierdzona przez Senat w marcu Księga Jakości Kształcenia, która zawiera: *Prezentację uczelni, Wizję, misję i strategię Uczelni, Politykę jakości kształcenia, opis interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, opis systemu zapewniania jakości kształcenia (strukturę, kompetencje oraz dokumentację), Procesy systemu zapewniania jakości kształcenia oraz procedury (projektowanie programów kształcenia, rekrutacja, proces kształcenia, zapewnienie jakości zasobów systemu, badania naukowe, monitorowanie i doskonalenie procesu kształcenia, monitorowanie)* (Załącznik1).
2. W opracowaniu znajduje się deklaracja opracowania Wydziałowej Księgi Jakości Kształcenia, która będzie podstawą doskonalenia systemu na poziomie jednostki. *„Jej zadaniem jest pełne zintegrowanie Systemu zapewnienia jakości kształcenia Jednostki z Systemem uczelnianym oraz zapewnienie kompleksowości systemu. Wydziałowa Księga Jakości będzie również dokumentem pozwalającym na dostosowanie procedur uczelni technicznej do specyfiki prowadzenia kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu, nauk o kulturze fizycznej, nauk społecznych, nauk przyrodniczych i nauk humanistycznych oraz pełniejsze sformalizowanie działających na Wydziale dobrych praktyk.”*
3. Uczelnia częściowo przedstawiła wyniki badań oceny efektów kształcenia poszczególnych przedmiotów (Załącznik nr 6). Dokumentuje to zastosowanie procedury

WWFiF/WSZJK/P8 odnoszącej się do Oceny i monitorowania programów i zakładanych efektów kształcenia (Załącznik 4). Wytyczne Rady wynikające z tej analizy mają skutkować zmianami w koncepcjach kształcenia na poziomie programów studiów.

4. W Księdze Jakości Kształcenia założono, że ocena i weryfikacja realizowanych efektów oraz programów kształcenia na wszystkich kierunkach i formach studiów dokonywana będzie w oparciu o procedurę PO-M 01 Ocena i weryfikacja programów oraz efektów kształcenia. Odbywa się ona poprzez:

- a) weryfikację zakładanych efektów kształcenia przez nauczycieli akademickich, z wykorzystaniem takich narzędzi jak Karta Doskonalenia Przedmiotu (Załącznik 5) oraz Wnioski z weryfikacji Kart Doskonalenia Przedmiotu (Załącznik 7);
- b) weryfikację efektów kształcenia z wykorzystaniem opinii studentów, absolwentów oraz pracodawców (Załączniki 11, 12 i 13);
- c) weryfikację zakładanych efektów kształcenia przez Wydziałową Radę ds. jakości kształcenia i inne podmioty ujęte w procedurze (pkt. 5 PO M-01).

Uczelnia przedstawiła wnioski z weryfikacji Kart Doskonalenia przykładowych Przedmiotów (Załącznik 8), co dokumentuje realizację procedury PO M-01 Ocena i monitorowanie programów oraz efektów kształcenia (Załącznik 9).

6. Autorzy odpowiedzi na Raport z wizytacji wielokrotnie podkreślali udział interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia na różnych jego etapach. Przykładem formalnych działań w tym zakresie są według nich odbywające się konferencje metodyczne dotyczące ewaluacji praktyk pedagogicznych studentów kierunku wychowanie fizyczne (Załącznik 10).

7. W Uczelnianej Księdze Jakości w punkcie 7.1.2. zawarto zasady dotyczące oceny nauczycieli akademickich i tryb jej dokonywania, a w ramach doskonalenia systemu zawarto również działania naprawcze (PO M-02 „Ocena jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych”, Załącznik 15).

8. W odpowiedzi Władze Uczelni opisują także procedury okresowej oceny infrastruktury dydaktycznej, która prowadzona będzie przez Wydziałową Radę ds. jakości kształcenia na podstawie:

- a) wniosków z przeprowadzonych hospitacji i kontroli zajęć, zgodnie z procedurą PO M-02 Ocena jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych (Załącznik 15);
- b) wniosków wynikających z oceny efektów kształcenia prowadzonych przez nauczycieli akademickich, zgodnie z procedurą PO M-01 Ocena i weryfikacja programów oraz efektów kształcenia (Załącznik 5);
- c) okresowego przeglądu infrastruktury dydaktycznej, który należy przeprowadzić raz w roku akademickim;
- d) wniosków formułowanych przez nauczycieli akademickich zgłaszających przełożonym swoje uwagi lub zapotrzebowanie dotyczące infrastruktury dydaktycznej.

Tak prowadzona okresowa ocena jakości infrastruktury dydaktycznej pozwoli na podjęcie działań doskonalących/naprawczych w zakresie jej utrzymania oraz dostosowania do zmieniających się potrzeb w prowadzeniu procesu dydaktycznego.

9. W odpowiedzi na Raport opisano także mechanizmem pozwalający dokonywać oceny i doskonalenia systemu wsparcia studentów w zakresie podziału środków materialnych jest konieczność zasięgnięcia opinii przedstawicieli studentów i doktorantów (Załącznik 19).

Powyższe pozwala podnieść ocenę kryterium 2 ze znacząco na w pełni.

Kryterium 6: Współpraca krajowa i międzynarodowa

1. W odpowiedzi na raport Uczelnia ponownie opisuje swoją współpracę z Illinois State University w Stanach Zjednoczonych. Ponadto stwierdza, że „*Obecnie trwa renegocjacja podpisanej umowy; przygotowana wersja umowy gwarantuje współfinansowanie pobytu 4 studentów WWFiF w Stanach Zjednoczonych przez stronę amerykańską (Załącznik 25)*”.

2. Na Wydziale podjęto działania w celu intensyfikacji zapraszania gości zagranicznych, jako wykładowców na wykłady dla studentów i pracowników Wydziału. Odbył się np. wykład dra Michaela J. Nixon-Livy twórcy Techniki Neurostrukturalnej Integracji.

3. Ponadto, w marcu 2014 r. na Wydziale odbędzie się międzynarodowa konferencja pt. „Interdyscyplinarność w procesie odbudowy postawy ciała i funkcji organizmu; Fizjoterapia/Optometa/Podologia/Ortodoncja” organizowana we współpracy z Postural Restoration Institute (USA), na której prelegentami będą naukowcy amerykańscy.

4. Prowadzona jest również współpraca z Stefan cel Mare University of Suceava, czego efektem są wspólne badania i publikacje. Ponadto, w zbliżającej się konferencji naukowej pt. „Trends and Perspectives in Physical Culture and Sports” organizowanej przez Ministerstwo Edukacji, Stefan cel Mare University i Dunare de Jos University w Rumuni w dniach 29-31.05.2014 r. dwóch pracowników Wydziału zaproszono do komitetu naukowego (Załącznik 26).

Powyższe pozwala podnieść ocenę kryterium 6 ze znacząco na w pełni.

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			
Współpraca krajowa i					

międzynarodowa		X			
-----------------------	--	----------	--	--	--